

KNJIŽNICA
EDVARDA KARDELJA
V CELJU

aero grafika

naš aero

4 • 82

naš aero

glasilo kemične, grafične
in papirne industrije celje

letnik XXI — številka 4

celje, september 1982

uredniški odbor

jože ahtik, dušan božič,

marjan buh, ivanka čater,

jože jazbec, janez korent,

zdenka penič, vera radič,

cvetka ramšak, miro ribežl,

cvetka robas, anica svet

svet glasila

albina cizej, karmen dovč,

zdravko kolar, stane lovrenčič,

bojan ogorevc, jelka sorčan

tehnično vodstvo

peter oset

glavni in odgovorni urednik

jože randl

uredil

tone škerbec

fotografije

boris trstenjak

tisk

aero, tozd grafika

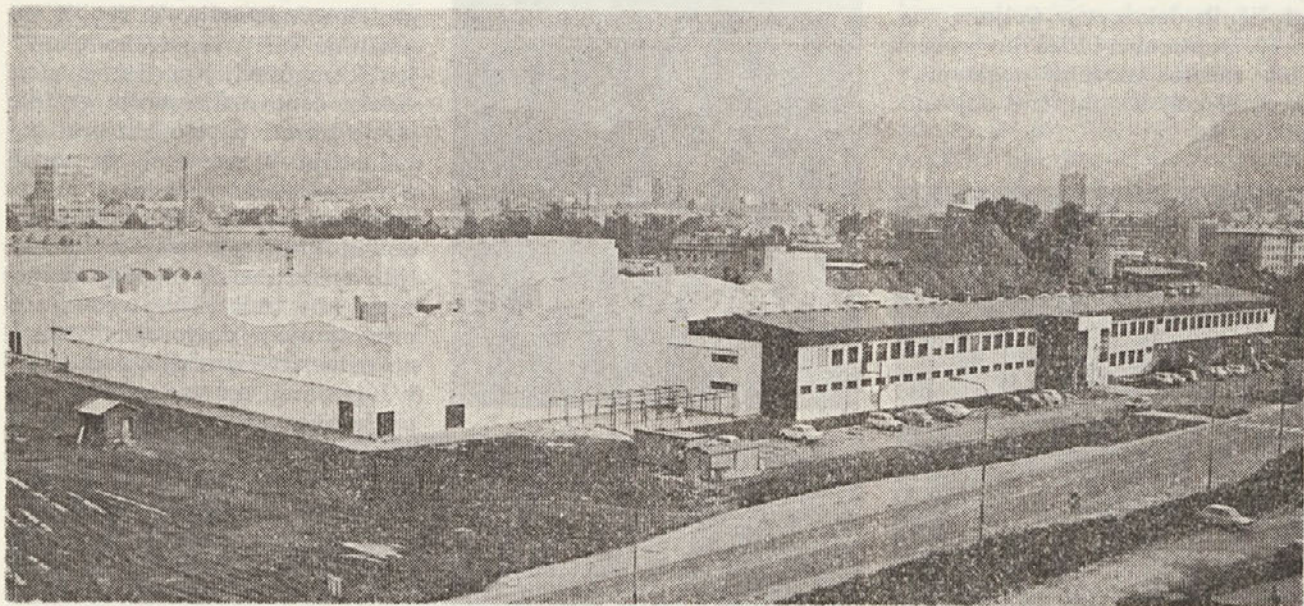
za tiskarno drago vračun

naslov uredništva
kadrovski in splošni sektor aero
celje, čuprijska 10

po mnenju republiškega sekretariata za prosveto
in kulturo, št. 33-316/78, je glasilo naš aero
oprosčeno temeljnega davka od prometa
proizvodov

glasilo izhaja desetkrat letno
naklada 2.300 izvodov

ZDRUŽENI SMO MOČNEJŠI

Letošnji TEDEN AERA se je sklenil v petek, 10. septembra z izredno, veliko delovno zmago trdno povezanih delavcev naše delovne organizacije. Ponosni smo svečano odprli novo grafiko. Slovesne otvoritve so se udeležili podpredsednik zveznega izvršnega sveta Zvone Dragan, predsednik slovenskih sindikatov Marjan Orožen, član predsedstva Centralnega komiteja Zveze komunistov Slovenije Štefan Korošec, predsednik republiškega komiteja za industrijo in gradbeništvo Herman Rigelnik predstavniki družbenopolitičnih organizacij in skupnosti Celja, občin celjskega območja, SR Slovenije, delovnih organizacij, grafičnih organizacij Slovenije, sovlagateljev in veliko število delavcev ter upokojencev delovne organizacije AERO.

TEDEN AERA '82 — PETEK, 10. SEPTEMBER

naš aero 69

Po prisrčni dobrodošlici je predsednik delavskega sveta TOZD Grafika, Avgust Maček, v pozdravnem govoru poudaril, da je uresničena dolgoletna težnja grafičnih delavcev v Celju.

10. september 1982 bo vpisan kot začetek novega poglavja v kroniki celjske grafične dejavnosti.

Vsa prizadevanja, odrekanja, vsa razpoložljiva gmotna sredstva in vse ideje, porojene v želji, da bi bilo naše delo tudi v prihodnje čim uspešnejše, so združene v novi zgradbi. Z željami za čim boljše nadaljevanje dela in stalnim izpopolnjevanjem je nova grafika položena kot dediščina v roke tudi našim mladim rodovom, ki bodo v prihodnosti ohranjali in varovali tradicije naših delovnih ljudi, v velikem skupnem cilju: izpolniti vsa pričakovanja, porojena v nenehni borbi za lepšo prihodnost!

Direktor delovne organizacije AERO Celje, Milan Zupančič, je v svojem govoru orisal pomen in značilnosti dokončane prve faze izgradnje velike skupne naložbe ter delovna prizadevanja za izpolnitev zahtevnih nalog.

Novi proizvodni prostori bodo omogočali uspešnejše izpolnjevanje vseh proizvodnih nalog celotne združene delovne organizacije, gotovo pa bodo prispevali

tudi odločilen delež pri nadaljnjem razvoju in uspešnejšem gospodarjenju.

Tovariš Zupančič je čestital in izrekel priznanje tudi vsem, ki so sodelovali pri uresnitvi in izgradnji nove grafike, posebej pa vsem delavcem AERA za vsa prizadevanja.

Slavnostni govornik, podpredsednik zveznega izvršnega sveta, Zvone Dragan pa je dejal:

Tovarišice in tovariši!

V posebno čast mi je, da lahko iskreno pozdravim in čestitam vsem, ki so kakorkoli prispevali k izgradnji nove tiskarne. To je izredno pomemben delovni uspeh, za katerega je bilo potrebnih mnogo odrekanih, veliko skupnih naporov tako delavcev AERA Celje kot tudi sovlagateljev. Z novo pridobitvijo se bo nedvomno uspešno nadaljevala in pospešeno razvijala tiskarska, skoraj dvestoletna tradicija v Celju. Nova tiskarna temeljne organizacije združenega dela Grafika, pa tudi nova usmeritev razvoja grafične industrije v Celju na podlagi najsodobnejše tehnologije in organizacijskih dognanj, zaokrožuje celoten koncept razvoja AERO Celje.

AERO Celje je v prizadevanjih, da bi zaokrožil svojo reprodukcijsko celoto od proizvodnje ce-

luloze in papirja, oplemenitenja, do kemične in grafične obdelave papirja, zaključil mnogo uspešnih vlaganj in integracijskih procesov s ciljem, da pospeši razvoj grafične industrije. V svojih naporih je bil prvenstveno usmerjen k zagotavljanju lastne surovinske osnove. Delavcem grafike pa je hkrati uspelo, da grafična industrija ni zaostajala v razvojnem tehnološkem smislu z nakupom modernih, tehnološko sodobnih grafičnih strojev. S temeljito tržno raziskavo, tako domačega, kot tudi tujih trgov in s preverjanjem dolgoročne razvojne usmeritve grafične industrije v Jugoslaviji ter vse večjega povpraševanja po izdelkih specializirane Aerove grafične proizvodnje, so bila postavljena izhodišča za novo investicijo specializirane grafične proizvodnje, s posebnim poudarkom na domačih potrebah računalništva in informatike in na izvozno usmerjenem proizvodnem programu. Finančna sredstva so bila zagotovljena pretežno iz lastnih in združenih sredstev.

Prav gotovo bo v prihodnje potrebno še mnogo prizadevanj za uresničitev zaokrožene specializirane grafične proizvodnje, ki sodi že danes med največje v naši državi. Preostale tri faze, predvidene v tem srednjeročnem obdobju, bodo pomembno prispevale k zadovoljevanju domačih potreb po novih izdelkih, dosejajo pretežno uvoznih, ter uspešnemu prodoru in povečevanju izvoza na tuje trge.

Današnja podoba sodobno organiziranega AERA in znotraj njega specializirane grafične dejavnosti z visoko in zahtevno tehnologijo, je ustvaril s trdim delom, jasno razvojno usmeritvijo, znanjem in široko strokovno razgledanostjo. Še posebno bi hotel poudariti pomen proizvodnje »neskončnih beležk«, s čimer je bil omogočen hiter pretok informacij in računalniško obdelanih podatkov na celotnem jugoslovanskem področju.

Ob tej priložnosti želim le z nekaj besedami spregovoriti o položaju kemične oziroma grafične industrije v Jugoslaviji. Znano je, da je kemična industrija pri nas visoko uvozno odvisna (v celotnem uvozu surovin in polizdelkov je kemična industrija udeležena kar s 25 odstotki), zaradi česar je samo po sebi jasno, da je razvoj kemične, posebno bazične industrije odločilnega pomena. V času zoženih možnosti uvoza na eni strani in velikih potreb po zagotovitvi surovin za proizvodnjo, namenjeno tako domači porabi in še posebej izvozu, je vsaka nova proiz-

vodna pridobitev na tem področju velikega pomena.

V družbenem planu Jugoslavije za obdobje 1981—1985 je predviden pospešen razvoj proizvodnje surovin in nadomestnih delov za kemično industrijo, ki bi se morala s svojo infrastrukturno vlogo v vsej industriji hitreje razvijati kot industrija v celoti. Prav tako je predvideno, da se uvoz zmanjša, izvoz pa pospeši. Predvidena je tudi sprememba strukture kemične industrije, da bi se povečal delež bazičnega sektorja (s 45 odstotki v 1980 na 60 odstotkov v letu 1985). Vendar gibanja kažejo, da je v letih 1981

in 1982 prišlo do upočasnjene proizvodnje, zlasti pa v letošnjem letu, ki je bila po podatkih za sedem mesecev v bazični in predelovalni industriji 98 odstotkov proizvodnje, dosežene v letu 1981. Takšna gibanja so vplivala tudi na zunanjetrgovinsko menjavo v letošnjem letu, saj je uvoz približno za 12 odstotkov manjši. Splošen trend zmanjševanja celotnega uvoza v letošnjem letu je več ali manj neogiben in bo zahteval tudi v proizvodnji kemičnih izdelkov racionalen in postopen proces nadomeščanja uvoznih surovin in reprodukcijskega materiala z domačimi. Izvoz kemične industrije se je v istem obdobju zmanjšal približno za 16 odstotkov. Na zmanjševanje izvoza je vplivalo veliko domače povpraševanje, gibanje cen, ki so šle na roko usmerjenosti na domači trg, ter pomanjkanje deviz za uvoz surovin in reprodukcijskega materiala, predvsem pri izdelkih, ki so visoko uvozno odvisni. Socialistična republika Slovenija je v prvih sedmih mesecih tega leta znatno povečala izvoz bazičnih kemičnih izdelkov, in sicer za 25 odstotkov (v Jugoslaviji zmanjšanje za 7 odstotkov), medtem ko je bil izvoz predelovalne kemične industrije pod lansko ravni.

Po drugi strani pa se je uvoz zmanjšal, še posebno v predelovalni kemični industriji. Gledano v celoti lahko ugotovimo, da se je izvoz v prvih sedmih mesecih tega leta gibal izrazito negativno, še posebno zaradi tega, ker so bili večji izvozni rezultati doseženi v bazični kemiji namesto v predelovalni.

Glavni vzroki, ki so povzročili takšno stanje, so prepočasna gradnja ključnih petrokemičnih zmogljivosti, počasno doseganje planirane proizvodnje novih zmogljivosti in premajhna konkurenčna sposobnost na tujih trgih. Sedanja zaostrena gospodarska situacija oziroma zožene materialne možnosti že sedaj kažejo, da bo potrebno spremeniti srednjeročni družbeni plan in da planirana dinamika proizvodnje

ne bo realizirana. Vse to hkrati pomeni, da bo oskrba s posameznimi izdelki kemične industrije na domačem trgu nezadovoljiva.

Tudi pred slovensko kemično industrijo se postavlja pereče vprašanje razvojne usmeritve, ki presega obdobje tekočega srednjeročnega plana republike. Razpoložljiva investicijska sredstva doslej niso omogočala hitrejšega posodabljanja obstoječih proizvodnih zmogljivosti, poseben problem pa je proizvodna oprema, ki je najstarejša in tehnično najbolj izrabljena ravno v bazični kemični industriji. Temu je treba dodati tudi razmeroma šibko proizvodno sodelovanje z organizacijami združenega dela iz drugih republik in avtonomnih pokrajin, kar je povzročilo naraščanje uvoza tovrstnih surovin in reprodukcijskega materiala. Slovenska kemična industrija posveča veliko pozornost raziskovalnorazvojnemu delu, vendar rezultati niso zadovoljivi zaradi slabe organiziranosti in premajhne povezanosti. Kljub vsem omenjenim problemom je hiter do-

sedanji, čeprav ekstenziven razvoj kemične industrije, vendarle povzročil na nekaterih področjih pomembne kakovostne spremembe vrednotenja razvojnih dejavnikov.

Zaradi zoženih plačilnobilančnih možnosti se tudi grafična industrija srečuje s problemom pomanjkanja osnovnih surovin (papirja, barv), reprodukcijskega materiala in sodobne opreme. Nova pridobitev delovnega kolektiva AERO Celje je prav zato velikega pomena za celoten jugoslovanski prostor. Grafična industrija je v letu 1981 povečala izvoz kar za 35 odstotkov. Za celotno srednjeročno obdobje pa se predvideva, da bo uvoz stagniral na ravni iz leta 1980. Za razvoj te dejavnosti bo potrebno širše povezovanje in usklajevanje skupnega razvoja znotraj reprodukcijskih celot, znatne napore pa bo treba usmeriti k povečanju domače proizvodnje opreme za to dejavnost in še večji izvozi usmerjenosti grafične industrije.

Tovarišice in tovariši!

Vsa ta prizadevanja so še posebej pomembna v naših stabilizacijskih naporih. V letošnje leto smo stopili v načelu trdno odločeni, da še uspešneje in dosledneje nadaljujemo politiko uresničevanja stabilizacije iz preteklega leta. Prenesli smo nekatere pomembne rezultate, čeprav še vedno delne, očitno prehodnega značaja, pa tudi dokaj kampanjsko dosežene v lanskoletnih akcijah. Gospodarska gibanja v letošnjem letu kažejo, da že od samega začetka nismo uresničevali začrtane politike, da nismo pravočasno sprejeli in uskladili vrste predvidenih samoupravnih sporazumov, dogovorov in ukrepov tekoče ekonomske politike. Žal pa tudi sprejetih nismo dovolj uspešno in dosledno izvajali. Od sprejetja dodatnih izrednih in začasnih ukrepov pa je preteklo premalo časa, da bi lahko zanesljiveje ocenili uspešnost njihovega delovanja. Po drugi strani pa so ravno negativna gibanja v proizvodnji, ekonomskih odnosih s tujino, na področju zunanje li-

TEDEN AERA '82 — PETEK, 10. SEPTEMBER

kvidnosti in gibanja vseh oblik porabe, narekovala še ostrejše, dodatne ukrepe. Zavedamo se, da z naglim kopičenjem administriranja zaožujemo manevrski prostor za pozitivno selektivno delovanje ekonomskih zakonitosti, za večji vpliv domačega in tujega trga, kot tudi za razvoj samega sistema socialističnega samoupravljanja.

Ta čas je v središču naše pozornosti vprašanje, kako bomo preživeli to leto, oziroma s kakšnim saldonom bomo vstopili v prihodnje leto, kakšne pogoje bomo ustvarili, da bo prenesen negativni saldo kar najmanjši. Za to bodo potrebni še nekateri dodatni ukrepi ekonomske politike, vendar je odločilnega pomena striktno izvajanje že sprejetih ukrepov, dogovorov in sporazumov. Če ne bomo skrajno dosledno izvajali sprejetih ukrepov in če se bodo negativni trendi še bolj zaostri, bomo v položaju, da se bo že tako skoraj zaprt krog administriranja in administrativne logike še bolj zapiral, z vsemi negativnimi ekonomskimi in političnimi posledicami.

Težišče naših akcij je usmerjeno predvsem k povečanju proizvodnje za izvoz, posebej na konvertibilna področja, k zmanjšanju vseh oblik porabe v zožene materialne okvire ter realizaciji fiksnih in zajamčenih obveznosti do tujine.

V takšnih pogojih bitke za letošnje leto smo pripravili izhodišča in prve delovne verzije dokumentov za prihodnje leto, ki smo jih sprejeli na včerašnji seji zveznega izvršnega sveta.

Glavne usmeritve so popolnoma jasne. Prihodnje leto bo nedvomno absolutno težje zaradi skrajno zaostrenih pogojev gospodarjenja, kot tudi zaradi večjega negativnega salda, ki ga bomo prenesli iz letošnjega leta. Glavni materialni cilji politike družbeno-ekonomskega razvoja v letu 1983 so: zaustavitev nadaljnega zmanjševanja gospodarske aktivnosti, posebno industrijske proizvodnje, ob nadaljnjem poveča-

nju kmetijske proizvodnje, pravočasno izpolnjevanje obveznosti do tujine, zagotavljanje pogojev za postopno povečanje rasti materialne proizvodnje na podlagi večjega izvoza blaga in storitev, zlasti na konvertibilna področja, odpiranje večjih možnosti za delovanje ekonomskih zakonitosti za hitrejše odpravljanje ovir in zastojev, ki smo jim sedaj priča v razvoju samoupravnih socialističnih odnosov.

Ambiciozne, vendar eksistenčno pomembne izvozne cilje, bo mogoče do konca letošnjega leta in v prihodnjem letu uresničiti s strogim omejevanjem in celo realnim zmanjševanjem ravni domače porabe, z večjo prerazdelitvijo doseženega obsega industrijske proizvodnje na tuja — predvsem konvertibilna področja, z razvitejšim sistemom stimulacij in povračil ter z bolj mobilnim tečajem dinarja, predvsem v odnosu do nekaterih valut, z bistveno spremembo vsebine plačilnih in deviznobilančnih pozicij republik in avtonomnih pokrajin in z večjo povezanostjo združenega dela v izvoznih programih ter z vzpostavitvijo neposrednejših odnosov na enotnem jugoslovanskem trgu pri izvoznih poslih, predvsem razčiščevanju tistih odnosov, ki jih nalagata 67. in 68. člen veljavnega deviznega zakona.

Operacionalizacija dolgoročne programa ekonomske stabilizacije, posebno pa antiinflacijskega programa in drugih že prejetih dokumentov, tj. Kraigherjeve komisije, postavlja eno izmed temeljnih vprašanj, kako, kdaj in s kakšnimi učinki bodo posamezne opredelitve uresničene in kdo bodo njihovi nosilci.

Vprašanje pa je, kakšne so nujne in možne spremembe glede na dosedanje prakso in situacijo v letošnjem letu, za katero je značilno absolutno prevladovanje administrativnih, intervenčnih, prehodnih in začasnih ukrepov v gospodarstvu. Vsi govorimo o ekonomskih zakonitostih, vendar marsikdo ni pripravljen sprejeti konsekvenc, ki so posledica sla-

bega poslovanja, nizke produktivnosti, neekonomičnosti poslovanja in zgrešenih investicij. V instrumentariju tekoče ekonomske politike je prav zavoljo tega nujna večja usmeritev k pospeševanju samoupravnih odnosov, upoštevanju ekonomskih zakonitosti predvsem na področjih, ki so začasno urejena z državnim intervencionizmom, predvsem na zvezni, pa tudi republiški in pokrajinski ravni. Nedvomno je, da zaradi nakopičenih materialnih in socialnih neskladij ter zastojev v razvoju samoupravljanja ne bo moč vseh radikalnih sprememb opraviti čez noč, bistvena pa je čvrsta opredelitev na vseh ravneh, da že v prihodnjem letu storimo prve, vendar odločilne korake v smeri razlaščenja države na tistih področjih, ki bi morala že zdavnaj temeljiti na ekonomskih merilih in tržnih zakonitostih ter na osnovnih normah socialističnega samoupravljanja.

Naša prizadevanja do konca letošnjega in v prihodnjem letu morajo biti usmerjena k smotrnejšemu izkoriščanju sedanjih zmogljivosti, učinkovitejšemu poslovanju, strogemu varčevanju v vseh oblikah porabe, ofenzivnemu izvozu in racionalnemu uvozu. Ekonomska politika pa mora z mehanizmi ekonomske prisile učinkoviteje pospeševati te osnovne razvojne usmeritve. To sedaj niso več fraze in edina alternativa, marveč objektivna nujnost, čeprav lahko sklepamo, da se na vseh ravneh in v vseh družbenih strukturah še ne zavedajo dovolj resnosti gospodarskega trenutka oziroma njegovega notranjega in mednarodnega kriznega obtežja.

Sedanja gospodarska situacija zahteva neposredno identifikacijo nosilcev odgovornosti na vseh ravneh in s sankcijami po pravilu, čim višje, tem ostreje.

Materialne možnosti nam več ne dovoljujejo, da bi se še naprej prepuščali inerciji starih navad in razvad. Potreben nam je takojšnji minimalni program sprememb, ki so nujne ne le za prihodnje leto, temveč že letos, saj je jutri tako rekoč že danes. Samo tako bomo lahko zaustavili globoko zakore-

ninjene negativne trende in jih postopoma spreminjali v pozitivni smeri. Pri tem moramo upoštevati dejstvo, da bo še veliko odprtih vprašanj, iskanja skupnih rešitev, tako znotraj združenega dela, kot tudi med republikami in avtonomnima pokrajina. Sedanji položaj narekuje, da je nujna večja selekcija osnovnih prioritet, pri čemer pa moramo računati tako s povečanim odporom obstoječe neustrezne preživele gospodarske strukture in njenih advokatov, ki so imeli doslej prevladujočo vlogo pri gospodarskih odločitvah.

Kaže, da so nam delo Kraigherjeve komisije in njene opredelitve ter težak gospodarski položaj odprli oči in usta, da mnogo govorimo o ekonomskih zakonitostih in njihovem upoštevanju pri mikro in makro odločitvah in o pozitivnem vplivu domačih in svetovnih meril na racionalen gospodarski razvoj. Selekcija je neogibna, vendar pomeni pospeševanje hitrejšega razvoja sposobnih, produktivnejših, trajno izvozno usmerjenih, ne pa reševanja nesposobnih gospodarskih celic za vsako ceno. Priča smo bili, da smo s politizacijo problemov večkrat skušali bežati od ekonomskega bistva in resnice, ki zahtevata poleg sanacije tudi odpravo posameznih nesposobnih gospodarskih celic, oziroma odstop od zgrešenih razvojnih odločitev. Gre za odpravo danes prevladujočih linearno uporabljenih meril in za mnogo večje upoštevanje tistih meril, ki jih postavljata ekonomičnost domačega živega in minulega dela in svetovni trg.

Tovarišice in tovariši!

Dovolite mi, da vam še enkrat čestitam in zaželim uspešen razvoj tudi v prihodnje.

Želim vam tudi, da bi vaši bodoči uspehi pomembno prispevali k uresničevanju naših temeljnih stabilizacijskih ciljev.

V nadaljevanju svečane otvoritve sta se predstavila mešani pevski zbor in dramska skupina naše delovne organizacije.

Nova Grafika je rezultat dela in sodelovanja mnogih organizacij združenega dela, vseh delavcev AERA in posameznikov, ki so s svojimi bogatimi izkušnjami, prizadevanji in zavzetostjo izpolnjevali naloge in zadolžitve ter tako pomagali ustvariti našo pomembno pridobitev.

Predsednik Izvršnega sveta Skupščine občine Celje, Zvone Hudej, je najprej podelil visoko priznanje celjskega Izvršnega sveta direktorju TOZD Grafika, Dragu Vračunu. V svojem nagovoru je dejal:

Malo je delovnih organizacij v celjski občini, ki se lahko ponašajo s tako bogato razvojno potjo, s kakršno se lahko ponaša delovna organizacija AERO. Taka razvojna pot pa ne more nastati sama po sebi. Lahko je le posledica usmerjenega in načrtovanega razvoja ter izjemne pripadnosti ter delovne angažiranosti kadrov, ki delajo v njej.

Med temi kadri prav gotovo ne moremo spregledati tovariša Draga VRACUNA. Tri desetletja njegovega vztrajanja na razvojni poti celjske grafike — tudi v obdobjih, ki niso bila lahka — pomeni nekaj več, kot samo pripadnost delovnemu kolektivu. To potrjujejo njegovi delovni rezultati, ki

so nedvomno zahtevali veliko znanja in delovne energije — zahtevali so celega človeka.

Bil je med tistimi, ki so to razvojno pot zastavili in bil je eden izmed vodilnih usmerjevalcev in nosilcev nalog za povezovanje oziroma tesnejše sodelovanje grafične industrije v Celju, posebej pa še za razvoj grafične tehnologije in izdelkov. Sposobnost njegovega vodenja temeljne organizacije združenega dela Grafika v zadnjih osmih letih ima prav gotovo pomemben delež v rezultatih te temeljne organizacije, ki se kažejo

v večkratnem povečanju, tako vrednostnega kot tudi fizičnega obsega proizvodnje, v dinamičnem povečevanju izvoza, v dvakratnem povečanju števila zaposlenih, v pomembnem dvigu njihove strokovnosti, v izboljšanju delovnih pogojev ter kar je najpomembnejše, v stalnosti doseganja nadpovprečnih rezultatov poslovanja. Še posebej je izrazita njegova stalna in vsestranska, na spoštljivi strokovnosti temelječa, skrb za neprekinjen tehnološki

Delavski svet delovne organizacije AERO pa je ob otvoritvi novih proizvodnih prostorov TOZD Grafika podelil pismena priznanja več posameznikom iz DO AERO, iz drugih organizacij združenega dela in delovnim organizacijam. Priznanja so prejeli:

DO Kovinotehna: za dolgoletno sodelovanje in finančno pomoč pri realizaciji investicije

Loterija BiH: za dolgoletno sodelovanje in finančno pomoč pri realizaciji investicije

Loterija Makedonije: za dolgoletno sodelovanje in finančno pomoč pri realizaciji investicije

Loterija Slovenije: za dolgoletno sodelovanje in finančno pomoč pri realizaciji investicije

Loterija Vojvodine: za dolgoletno sodelovanje in finančno pomoč pri realizaciji investicije

Skladiščno-transportni center Celje: za dolgoletno sodelovanje in finančno pomoč pri realizaciji investicije

Službeni list SFRJ — Beograd: za dolgoletno sodelovanje in finančno pomoč pri realizaciji investicije

Razvojni center Celje: za vsestransko in prizadevno delo pri pripravi, načrtovanju projekta in nadzoru pri izvedbi investicije ter za finančno sodelovanje

razvoj temeljne organizacije, zaradi katere je velik del proizvodnje zasnovan na najnovejših izsledkih grafične tehnologije. Ti rezultati so Grafiko AERA trdno učvrstili na vodilno mesto med jugoslovanskimi proizvajalci sorodnega proizvodnega programa ter hkrati v ozek krog največjih in najsodobnejših tovrstnih proizvajalcev v Evropi.

Zadnja leta pa je tovariš VRAČUN svojo aktivnost v največji možni meri usmerjal v pripravo

Miroslav Šarčević: za uspešno sodelovanje pri uvajanju novih izdelkov za loterijo in pomoč pri zagotovitvi finančnih sredstev

DO Elektro Celje: za odločilni prispevek pri zagotovitvi električne energije

DO Elektrosignal Celje: za uspešno izvedbo elektro instalacij

DO Klima Celje: za uspešno izvedbo klimatskih naprav

DO Nivo Celje: za prizadevno delo pri ureditvi okolice

DO Vegrad Titovo Velenje: za uspešno izvedbo gradbenih del

Kurt Gerbig: za dolgoletno sodelovanje in za uspešno sodelovanje pri pripravi in izvedbi preselitve strojev za tisk neskončnih obrazcev

Firma BRÜDER HENN: za dolgoletno sodelovanje pri priskrbi proizvodne opreme in rezervnih delov

SOFECO: za uspešno sodelovanje pri priskrbi proizvodne opreme in rezervnih delov

BOŽIČ Dušan: za prizadevno in uspešno delo pri nabavi opreme

DOBROTINŠEK Rafko: za vsestransko in prizadevno delo pri pripravi in izvedbi investicije ter preselitvi proizvodne opreme

in izgradnjo nove Grafike, ki pomeni ne le izjemno pridobitev za delovno organizacijo AERO, pač pa tudi za celotno družbenopolitično skupnost. Ta pomemben in lep objekt ponazarja hotenja in trud vseh delavcev AERA, zlasti pa tistih, ki jih po poti razvoja in napredka vodi tovariš Drago VRAČUN.

Izvršni svet Skupščine občine Celje mu za te zasluge podeljuje »Priznanje občine Celje«.

GODEC Jure: za uspešno delo pri pripravi investicije

HUDEJ Zvone: za uspešno koordinacijo pri združevanju sredstev TOZD v DO za investicijo

JAKOP Jože: za odločilni prispevek pri zagotovitvi financiranja investicije

JENKO Baldo: za vsestransko in prizadevno delo pri pripravi in izvedbi investicije ter pri preselitvi proizvodne opreme

VRAČUN Drago: za uspešno vodenje investicijskega tima in celotno organizacijo izgradnje

ZUPANČIČ Milan: za sodelovanje in pomoč pri pripravi in izvedbi investicije

Obrat NO: za uspešno opravljenno pripravo in preselitev proizvodne opreme

Posebna finančna služba: za tekoče in uspešno reševanje finančne situacije pri investiciji

Služba operativnega razvoja: za vsestransko in prizadevno delo pri pripravi in izvedbi investicije ter preselitvi proizvodne opreme

Služba vzdrževanja: za uspešno opravljeno pripravo in preselitev proizvodne opreme

Priznanja je podelil predsednik delavskega sveta TOZD Grafika, Avgušt Maček.

Vsem, ki so jih prejeli, veljajo še enkrat iskrene čestitke!

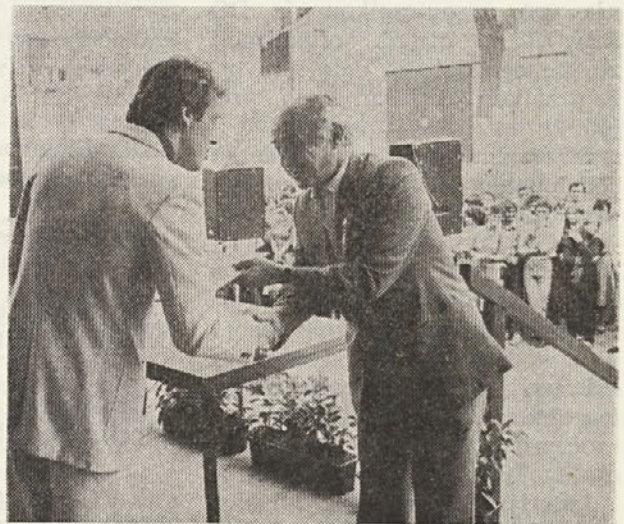
Podelitev priznanja DO Klima Celje

Čestitka tovarišu Hudeju

Priznanje DO Elektrosignal Celje

Priznanje Loteriji Makedonije

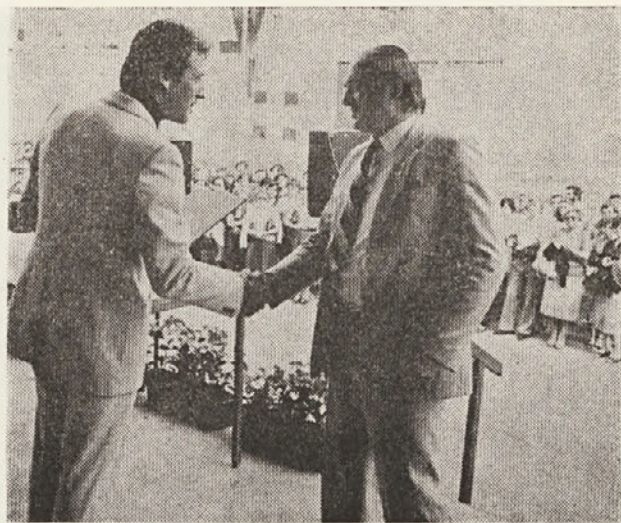
Priznanje STC Celje

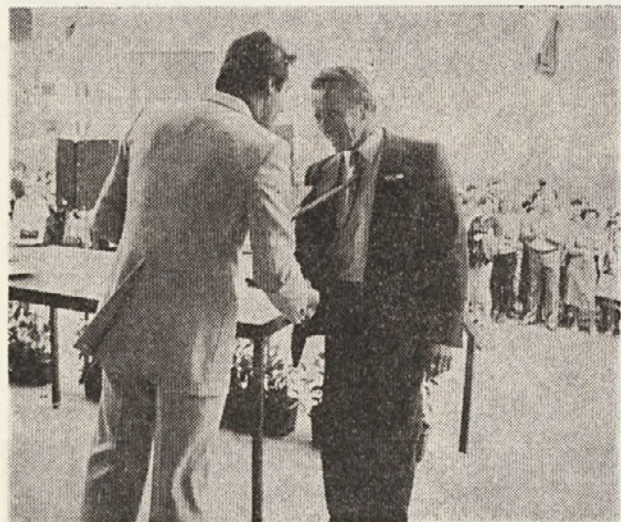
Priznanje Miroslavu Šarčeviću

Priznanje Dušanu Božiču

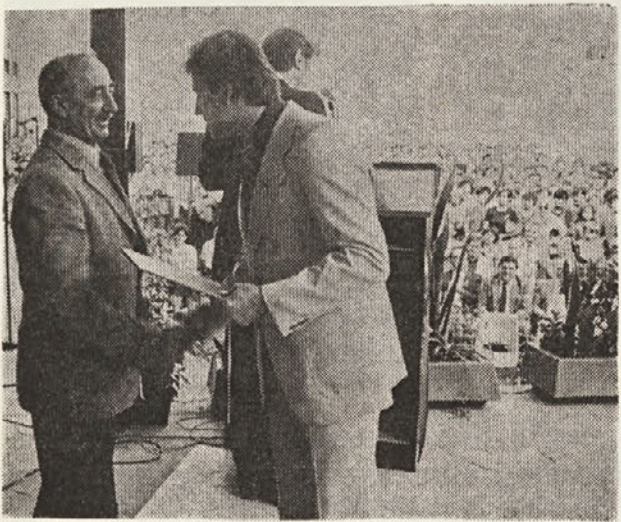
Priznanje Baldu Jenku

Priznanje Milanu Zupančiču

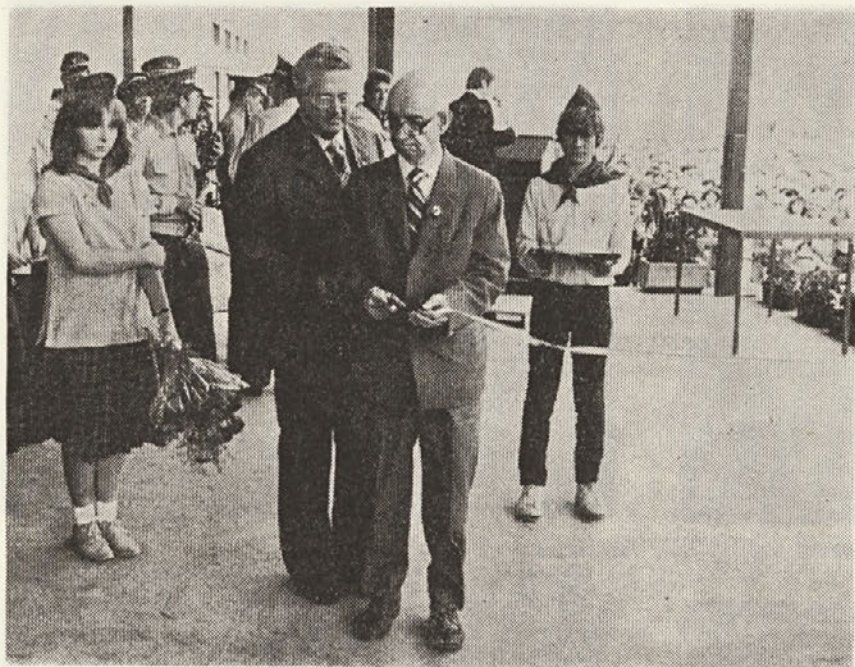
Priznanje Dragu Vračunu

Priznanje službi vzdrževanja

Priznanje obratu NO

Tovariš Kusterle simbolično odpira novo Grafiko

Napočil je veliki trenutek — simbolični prerez traku — in otvoritev nove Grafike.

To častno nalogo je opravil naš najstarejši upokojenec — 80-letni Peter Kusterle.

Tovariš Kusterle, upokojeni grafični delavec iz Celja, je v svoji stroki delal kar 44 let. Pričel je kot črkostavski vajenec v Celovcu v tamkajšnji Mohorjevi tiskarni. Po koroškem plebiscitu se je morala Mohorjeva tiskarna preseliti na Prevalje, od tam pa 1927. leta v Celje.

Tovariš Kusterle je ves čas delal v tiskarni, vse do upokojitve leta 1964.

V tem dolgem obdobju je kot stavec, strojni stavec, oddelkovodja, korektor in kasneje kot tehnični uslužbenec, veliko prispeval za vsestranski napredek grafičnega dela in poklica.

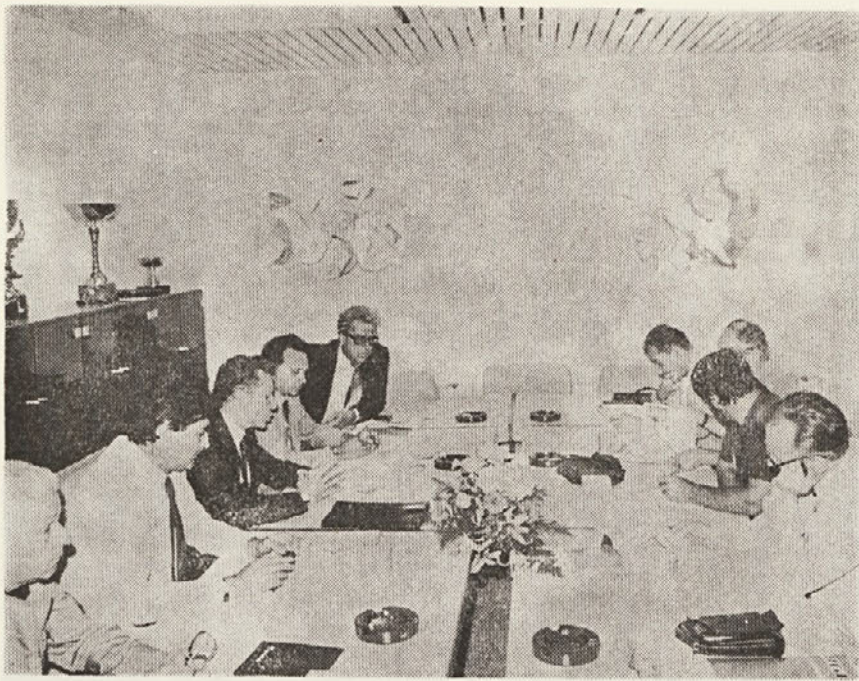
Pri prerezu traku sta sodelovala tudi predstavnika pionirskega odreda Prvega štajerskega bataljona celodnevne osnovne šole Fran Roš iz Celja, katerega pokrovitelj je TOZD Grafika.

Prisrčen pozdrav v proizvodni hali

Uresničitev dolgoletnih prizadevanj, znanja in dela veje tudi iz izreka ob simboličnem prerezu traku: **SKOVALI SMO NOV ČLEN V AEROVI VERIGI ZDRUŽENEGA DELA. ZGRAJENA JE NOVA GRAFIKA. Z ŽELJO, DA BI DELAVCI AERA SE NAPREJ KOVALI VERIGO DELOVNIH USPEHOV IN NAPREDKA — ODPIRAMO NOVO GRAFIKO.**

TISKOVNO SREČANJE

Na informativnem srečanju so vodstveni in vodilni delavci naše delovne organizacije in TOZD Grafika seznanili novinarje sredstev javnega obveščanja z značilnostmi in pomenom končane prve faze izgradnje nove Grafike.

Novinarje so najbolj zanimala zmogljivosti proizvodnje v novih prostorih, pridobitve, načrti in možnosti izvoza.

ČESTITKE IN POZDRAVNE BRZOJAVKE

Ob otvoritvi nove Grafike smo prejeli več čestitk in pozdravnih brzojavk tujih firm in delovnih organizacij, z željami za nadaljnje uspešno delo.

Čestitali so:

Predsednik Predsedstva Zveze komunistov Slovenije — Andrej

Marinc, delavci in kolegijski poslovodni organ Cinkarne Celje, delavci LIK Savinja Celje, pionirji I. štajerskega bataljona COS Fran ROŠ Celje, Firma BERTHOLD & STEMPEL Dunaj.

Najboljše želje so izrazili tudi mnogi sodelavci in poslovni partnerji.

TEDEN AERA '82

TEDEN AERA '82

TEDEN AERA '82

TEDEN AERA '82

SLAVNOSTNA SEJA DELAVSKEGA SVETA DO AERO

Slavnostna seja delavskega sveta naše delovne organizacije je potekala v znamenju obletnice in pregleda dosežkov na področju samoupravljanja. Obeležen je bil pomen TEDNA AERA in podeljena so bila priznanja in odlikovanja naše delovne organizacije najprizadevnejšim delavcem. Slavnostne seje se je udeležil tudi predsednik Izvršnega sveta Skupščine občine Celje, Zvone Hudej, skupno s predstavniki družbenopolitičnih skupnosti in organizacij občin: Celje, Ljubljana-Šiška, Šentjur pri Celju in Zalec. Sejo je vodil predsednik delavskega sveta delovne organizacije AERO, Dušan Božič, ki je dejal:

TOVARIŠICE IN TOVARIŠI,
DRAGI GOSTI!

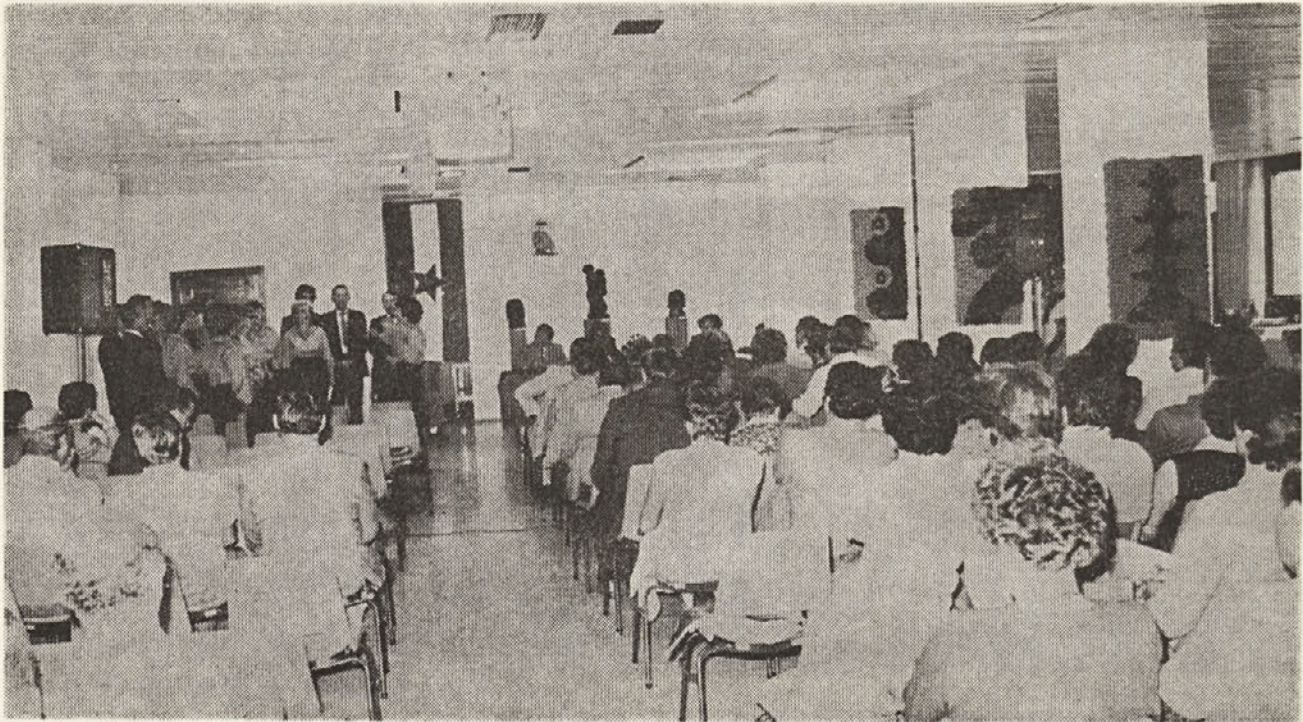
Slavnostna seja delavskega sveta delovne organizacije Aero je letos posvečena pomembnim dogodkom: na današnji dan pred

32. leti smo v Aeru ustanovili prvi delavski svet, pred 36. leti, leta 1946, pa beležimo ustanovitve Aera. Ponosni ugotavljamo pravilne usmeritve in uresničevanje naših ciljev v preteklosti, pa

tudi sedanjosti, poseben poudarek pa letos velja veliki delovni zmagi trdno povezanih delavcev naše delovne organizacije — otvoritvi in pričetku proizvodnje v naši novi tiskarni TOZD Grafike. Nova Grafika, kot jo ime-

TEDEN AERA '82 — ČETRTEK, 9. SEPTEMBER

naš aero 79

nujemo, je rezultat dolgoletnih prizadevanj in razvoja delovne organizacije Aero.

Leta 1980 smo sprejeli samoupravno odločitev, da bomo vsako leto v Tednu Aera delovno in manifestativno počastili obletnico začetka uveljavljanja delavskega samoupravljanja v naši družbeni skupnosti.

Tako smo v teh 32. letih razvijali sistem samoupravljanja, ga dokazovali v praksi in ga do danes pripeljali do stopnje, ko lahko govorimo o sistemu socialističnega samoupravljanja, ki je prodrlo v vse pore našega družbenega življenja.

Družbenogospodarske odnose smo razvili do visoke stopnje, ki vodi k nadaljnemu poglobljanju, razvoju in odločilni vlogi delavskega razreda. Kljub določenim odporom, včasih tudi nerazumevanju, smo v tem obdobju izgrajevanja našega samoupravnega sistema prišli do faze, ko lahko smelo trdimo, da smo brez vzorcev in le na osnovi lastnega znanja, spoznanj in prakse, pripeljali našo družbo na takšno družbenogospodarsko in politično raven, ki nam zagotavlja samoupravni in zares demokratični položaj delavca v združenem de-

lu in občana v družbi. Zgradili smo trdno zgradbo vseh narodov in narodnosti Jugoslavije, takšno Jugoslavijo, ki je zgled vsem tistim, ki nam napredek privoščijo in se po nas tudi zgledujejo, kot tudi tistim, ki jim vse to, kar smo dosegli, ne ustreza. Skratka, samoupravljanje smo pripeljali tako daleč, da ga jemljejo za

zgled tako razviti kot tudi nerazviti na vzhodu in zahodu.

Mnogi ga preučujejo, uveljavljajo nekatere oblike in čeprav še ni postal prevladujoči proces, je v gibanju nenehnega razvoja in rasti v svetu. To pa je tisto, kar nam daje še dodatne moči in obveznosti, da bo samoupravno življenje prešlo prav v vse celice

TEDEN AERA '82 — ČETRTEK, 9. SEPTEMBER

naše družbe. Čedalje redkejši so tisti, ki naš sistem samoupravljanja proučujejo in analizirajo samo v špekulativne in protijugoslovanske težnje, vse več jim služi kot izreden izvir, iz katerega veje resnična oblast delavskega razreda. Je pa seveda naš sistem socialističnega samoupravljanja trn v peti kapitalistom, saj hoteli ali ne, kot ideja in v praksi že uveljavljen, prispeva k čedalje večjemu osveščanju delavcev v kapitalistični družbi, ko organizirani v sindikatih, zahtevajo več pravic pri odločanju.

Zelo koristna in mnogokrat napisana in izgovorjena misel tovariša Edvarda Kardelja o samoupravljanju, iz znanih »Smeri razvoja političnega sistema socialističnega samoupravljanja«, pravi: »Sreče človeku ne more dati niti država niti sistem niti politična partija. Srečo si lahko človek ustvari samo sam. Avantgardne sile socializma in socialistična družba imajo potemtakem samo en cilj, da glede na možnosti danega zgodovinskega trenutka ustvarjajo razmere, v katerih bo človek kar najbolj svoboden pri takšnem osebnem izražanju in ustvarjanju, da bo

lahko — na podlagi družbene lastnine proizvodjalnih sredstev — svobodno delal in ustvarjal za svojo srečo. To je SAMOUPRAVLJANJE«.

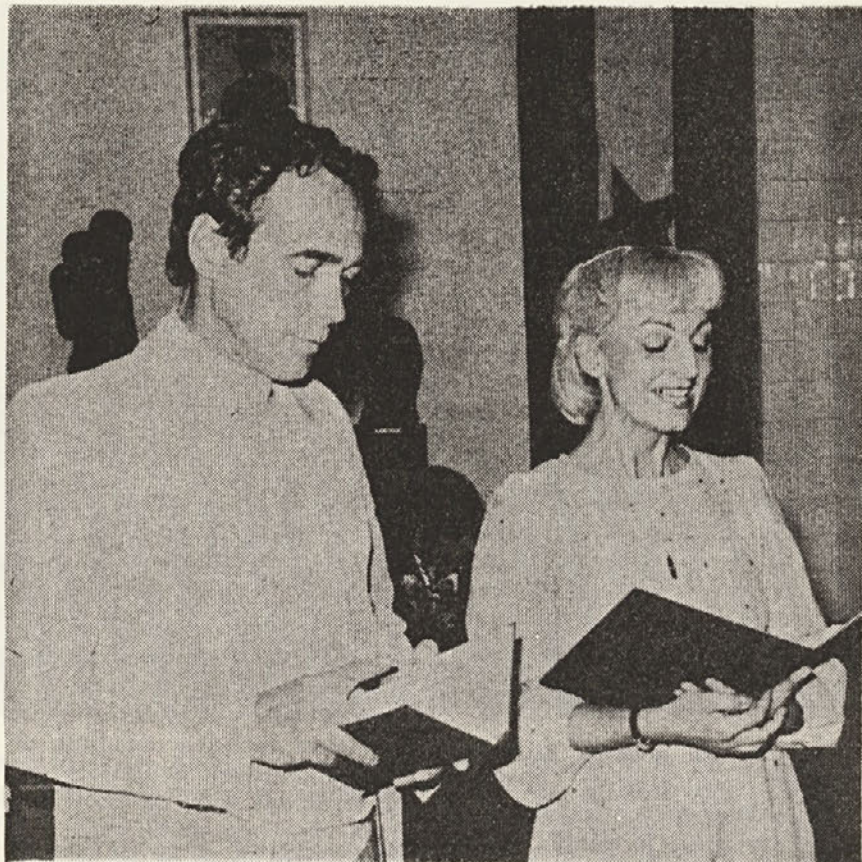
Tudi v naši delovni organizaciji AERO smo prešli vso to pot in zavedamo se, da je bilo v teh 32. letih mnogo storjenega. Tako smo tudi letos odprli vrata javnosti za ogled naših proizvodnih prostorov, širše informirali jav-

nost o dogajanjih v naših TOZD, organizirali različne razstave o naših dosežkih, o naših pestrih aktivnostih, organizirali množična športno-rekreacijska in zabavna tekmovanja in še vrsto drugih opravil. Vse pa seveda skromno, vendar ponosno, v pričanju, da je vse to, kar smo dosegli, rezultat našega skupnega zavestnega dela, prizadevanj in tudi odrekovanja. Danes imamo v našem delovnem kolektivu organizirano dobro razvito samoupravno življenje in dokaj dobro uveljavljen delegatski sistem. Uspešnost našega dela v vseh letih pa je najbolj razvidna iz gospodarskih rezultatov, ki smo jih pri razvoju našega kolektiva dosegli.

Naša temeljna prizadevanja so v sedanjem gospodarskem stanju posvečena zagotavljanju čim manj motene proizvodnje in pridobivanju dohodka temeljnih organizacij, njegovi delitvi ter urejanju dohodkovnih odnosov med temeljnimi organizacijami.

Prvo polletje letošnjega leta je bilo obdobje stalnih prizadevanj za zagotovitev surovin. Kljub velikim naporom so se občasno pojavljali zastoji, ki pa smo jih uspeli postopno omiliti in doseči načrtovani fizični obseg proizvodnje.

Igralca SLG Celje, Bogomir Veras in Anica Kumer

Celotni prihodek in tudi ostali elementi poslovanja so rezultat prizadevanja celotnega kolektiva naše delovne organizacije.

Naši uspehi in dosežki pa so vzporedno velika in odgovorna obveznost za potrditev ter preseganje v prihodnosti, v kateri bomo močnejši s še boljšim in prizadevnejšim, zagnanim delom.

Za sedanost in za naslednje obdobje veljajo za naš Aero in njegov položaj predvsem potrebe za zagotavljanje materialnega razvoja in uveljavljanje socialističnih samoupravnih družbeno-gospodarskih odnosov skozi položaj delavcev, za še celovitejše zadovoljevanje splošnih in družbenih potreb naših delavcev, za še hitrejši razvoj in poglobljanje dohodkovnih odnosov, da bodo delavci naših tozdov v največji meri odločali o dohodku in čim boljše obvladovali celoten splet odnosov v reprodukciji.

Prepričani smo, da je vsa naša prihodnost odvisna od nas samih, od razvitega delovanja sa-

moupravnih delovnih skupin, delavskih svetov, izvršilnih organov in komisij, od učinkovite poslovne, samoupravne in družbenopolitične koordinacije, ne samo v tozdih, temveč tudi med tozdi v okviru delovne organizacije. Zato je zelo pomembno zagotoviti še večjo povezavo in sodelovanje med vsemi dejavniki v Aeru.

Seveda z doseženimi rezultati ne smemo biti zadovoljni in kakršnekoli primerjave ne vzdržijo kritike. Samozadovoljnost bi nas kmalu pripeljala v stagnacijo. Delavci v temeljnih organizacijah združenega dela pa so v Aeru dobro informirani, da lahko sprejemajo tudi kakovostne samoupravne odločitve. Da je temu tako, kaže dosedanji razvoj Aera, naša investicijska izgradnja in tudi naš, za naše razmere objektivno realen nadaljnji razvoj. Ugotavljamo, da nam uspešno delujejo samoupravne delovne skupine, zbori delavcev in de-

lavski sveti, prav tako pa tudi izvršilni organi delavskega sveta.

Resno smo skozi vsa obdobja spremljali tudi delo delegacij in delegatov in zabeležili smo kakovosten premik naprej, ki nam iz dosedanje prakse daje osnove za drugačno delo. To je zagotovilo za uresničevanje naših skupnih ciljev in nalog.

Naj strnem z mislijo, da bomo tudi v prihodnje uspešno in prizadevno nadaljevali socialistično pot, ki sta jo začrtala sotvorca samoupravljanja, tovariš Tito in Kardelj, skladno z našimi družbenimi cilji in usmeritvami.

V nadaljevanju slavnostne seje je direktor delovne organizacije AERO, Milan Zupančič, govoril o zahtevnosti in resnosti gospodarskega trenutka. Poudaril je prizadevanja in odločilne napore pri razreševanju velikih obveznosti, ki jih ima naša delovna organizacija v zaostrenem gospodarskem položaju. Ocenil je tudi možnosti razvoja in začrtal nujne naloge pri pospeševanju izvoza. Našim letošnjim nagrajenecem — najprizadevnejšim delavcem pa je zaželel še veliko delovnih uspehov.

TEDEN AERA '82

TEDEN AERA '82

TEDEN AERA '82

TEDEN AERA '82

Delavci AERA smo se odločili za načrtno spremljanje in beleženje delovnih uspehov posameznikov na raznih področjih z namenom, da bi jih motivirali v času njihove delovne aktivnosti in dali priznanje našim nekdanjim dolgoletnim sodelavcem.

Naši nekdanji sodelavci — dobitniki priznanj

V letu 1982 so **ZLATI ZNAK AERA IN PRIZNANJE S POSVETILOM** prejeli naslednji naši upokoženci:

1. Tatjana Bernik za 35 let uspešnega dela v DO Aero
2. Franc Čarman za 28 let uspešnega dela v DO Aero
3. Anton Eržen za 34 let uspešnega dela v DO Aero
4. Milan Glešič za 35 let uspešnega dela v DO Aero
5. Justi Holobar za 30 let uspešnega dela v DO Aero
6. Gabrijela Jamnik za 34 let uspešnega dela v DO Aero
7. Marija Jereb za 26 let uspešnega dela v DO Aero
8. Marija Košatko za 35 let uspešnega dela v DO Aero
9. Štefka Planko za 31 let uspešnega dela v DO Aero
10. Veronika Vilar za 35 let uspešnega dela v DO Aero
11. Marija Vodeb za 34 let uspešnega dela v DO Aero
12. Jože Volčič za 35 let uspešnega dela v DO Aero

SREBRNI ZNAK AERA IN PRIZNANJE S POSVETILOM pa:

1. Fani Cerovšek za 24 let uspešnega dela v DO Aero
2. Marija Kokanovič za 24 let uspešnega dela v DO Aero
3. Ivanka Laščak za 21 let uspešnega dela v DO Aero
4. Ferdo Mastnak za 23 let uspešnega dela v DO Aero
5. Milica Mramor za 22 let uspešnega dela v DO Aero
6. Cilka Založnik za 21 let uspešnega dela v DO Aero.

TEDEN AERA '82

TEDEN AERA '82

TEDEN AERA '82

TEDEN AERA '82

TEDEN AERA '82

Za delovne dosežke in prizadevanja, za družbenopolitično aktivnost in delo na področju samoupravljanja pa so prejeli priznanja z znakom AERA naslednji delavci:

BRONASTI ZNAK AERA IN PRIZNANJE S POSVETILOM ZA PRISPEVEK PRI RAZVIJANJU IN KREPITVI SAMOUPRAVLJANJA

Božidara ŠUŠTERIČ, rojena 27. avgusta 1947, v Ljubljani, ki opravlja dela in naloge enostavnejših laboratorijskih raziskav v službi kontrole kakovosti v TOZD Kemija Celje.

Utemeljitev:

Tovarišica Božidara Šušterič je v AERU zaposlena od 1. oktobra 1971. Vseskozi se je angažirala v vrsti samoupravnih organov: v obdobju 1976—1978 je bila delegatka delavskega sveta TOZD in DO, v obdobju 1978—1980 je bila predsednica disciplinske komisije, bila je izvoljena v posebno delegacijo SIS za zdravstveno varstvo v TOZD, kjer je bila namestnica predsednika, hkrati pa tudi predsednica konference delegacij TOZD Kemija Celje, TOZD Trženje in DSSS. V preteklem obdobju je opravljala tudi funkcijo predsednice komisije za delovna razmerja. Kot delegatka družbenopolitične skupnosti občine Celje je bila izvoljena v delavski svet za TOZD Higiena. V letu 1982 je bila izvoljena za predsednico delavskega sveta TOZD, delegatko delavskega sveta delovne organizacije, članico komiteja za splošni ljudski odpor in družbeno samozaščito, članico koordinacijskega odbora za učinkovitejše gospodarjenje ter delegatko v posebni delegaciji SIS za zdravstvo. Opravlja tudi funkcijo članice sekretariata osnovne organizacije zveze komunistov temeljne organizacije.

Tovarišica Šušteričeva svoje delegatske pravice in dolžnosti izvršuje z veliko mero angažiranosti in doslednosti, tako v pripravljanih postopkih kot pri izvajanju sprejetih sklepov. V

TEDEN AERA '82 — ČETRTEK, 9. SEPTEMBER

naš aero 83

organih, kjer je bila oziroma je delegat ali predsednica, so zagotovo med najaktivnejšimi zaradi dobrega poznavanja družbenih usmeritev, določil naših samoupravnih aktov ter vztrajnosti pri spremljanju in izvajanju sklepov, da so le-ti v skladu s sprejetimi določili, si je pridobila med ostalimi delegati organov, delavci temeljne organizacije in predvsem v svoji samoupravni delovni skupini veliko zaupanja ter spoštovanja. Hkrati pa je tudi pri opravljanju svojih delovnih obveznosti izredno uspešna, vestna, gospodarna in tovariška.

BRONASTI ZNAK AERA IN PRIZNANJE S POSVETILOM ZA IZREDNO DELOVNO USPEŠNOST IN ZA PRISPEVEK PRI RAZVOJU SAMOUPRAVLJANJA:

Ljubo SAJE, rojen 11. decembra 1937, pomočnik vodje proizvodnje celuloze v TOZD Tovarna celuloze in papirja Medvode.

Utemeljitev:

Tovariš Ljubo Saje se je v temeljni organizaciji zaposlil 2. avgusta 1961. Končal je poklicno

papirniško šolo in srednjo tehnično šolo — papirniški oddelek. V proizvodnji celuloze je opravljal dela izmenskega delovodje, od 1. novembra 1975 pa opravlja dela pomočnika vodje proizvodnje celuloze.

Pri svojem delu uspešno uporablja strokovno znanje ter organizacijske sposobnosti kot dolgoletne praktične izkušnje. Kot strokovni delavec je zelo upoštevan zaradi svoje samoiniciativnosti, kreativnosti in aktivnosti. Razen tega pa je zelo aktiven družbenopolitični delavec. V pretekli mandatni dobi je bil predsednik delavskega sveta, kjer je pokazal veliko mero prizadevanja za poglobitev odnosov in za uveljavitev delegatskega sistema. Kot predsednik delavskega sveta ima precejšnje zasluge, da so delegati v delavskem svetu dobivali pravočasne in pismene informacije in da so imeli člani delavskega sveta polno zaupanje med delavci.

V preteklih mandatnih dobah je bil član v delavskem svetu na ravni temeljne organizacije, delovne organizacije in SOZD GLG. Ravno tako pa je sodeloval kot član v raznih izvršilnih organih in drugih telesih delavskega sveta temeljne organizacije. Kot predsednik delavskega sveta je bil tudi član komisije za ljudsko obrambo in družbeno samozaščito. V sedanji mandatni dobi je

bil izvoljen za predsednika odbora za delovna razmerja.

Je načelnik štaba civilne zaščite. V tej mandatni dobi je tudi član komisije samoupravne delavske kontrole na ravni delovne organizacije Aero in član komisije za odlikovanja v temeljni organizaciji. Med delavci uživa velik vpliv in zaupanje kot strokovni in družbenopolitični delavec.

BRONASTI ZNAK AERA IN IN PRIZNANJE S POSVETILOM ZA IZREDNE DOSEŽKE NA PODROČJU SPLOŠNEGA LJUDSKEGA ODPIORA IN DRUŽBENE SAMOZAŠČITE, ZA DRUŽBENOPOLITIČNO AKTIVNOST NA PODROČJU SAMOUPRAVLJANJA:

Ivan ŽOHAR, rojen 17. januarja 1947, v Celju, vodja oddelka matric v TOZD Kemija Šempeter.

Utemeljitev:

Tovariš Ivan Žohar je vsestransko aktiven dolgoletni družbenopolitični delavec. Že od leta 1973, ko se je zaposlil v temeljni organizaciji Kemija Šempeter, je

sprejel vse družbenopolitične in samoupravljalne funkcije, ki mu jih je naložila zveza komunistov. V obdobju 1975 do 1978 je bil predsednik sindikata. V letih 1978 do 1982 je opravljal funkcijo namestnika delegacije samo-

upravne interesne skupnosti za telesno kulturo. V obdobju 1978—1980 je bil sekretar osnovne organizacije zveze komunistov in predsednik komiteja za ljudski odpor in družbeno samozaščito ter predsednik disciplinske komisije, predsednik delegacije zdravstvenega varstva.

Poleg vsestranske aktivnosti v TOZD je aktiven tudi na širšem družbenopolitičnem področju. Je član predsedstva občinskega sveta zveze sindikatov, predsednik občinskega odbora sindikata delavcev za kemijo in nekovine, član Sveta krajevne skupnosti in član Skupščine krajevne skupnosti Šempeter.

Za svoje nesebično in požrtvalno delo je dobil Srebrni znak zveze sindikatov Slovenije in priznanje za delo na področju ljudske obrambe in družbene samozaščite.

SREBRNI ZNAK AERA IN PRIZNANJE S POSVETILOM ZA IZREDNO DELOVNO USPEŠNOST, AKTIVNO DRUŽBENOPOLITIČNO DELO IN ZA PRISPEVEK PRI RAZVOJU SAMOUPRAVLJANJA

Breda PLETERSKI, rojena 9. januarja 1936, vodja plansko-a-

nalitske službe v TOZD Tovarna celuloze in papirja Medvode.

Utemeljitev:

Tovarišica Breda Pleterski se je v tovarni zaposlila 1. marca 1963. Opravljala je dela glavnega knjigovodje in vodje računovodstva. Od 1. marca 1971 pa je vodja plansko-analitske službe v temeljni organizaciji Tovarna celuloze in papirja Medvode. Kot strokovna delavka je pri svojem delu pokazala izredno delavnost, kreativnost in samoiniciativnost. Kot strokovna delavka na področju analiz poslovanja in planiranja se je vedno zavzemala za teamsko delo ter za čim širše neposredno in strokovno zanesljivo posredovanje raznih strokovnih analiz, ugotovitev in informacij. Sodelovala je osebno na sestankih samoupravnih delovnih skupin, zborih delavcev in samoupravnih ter izvršilnih organih. Na področju planskih aktivnosti je sodelovala pri izdelavi letnih, srednjeročnih in dolgoročnih planov temeljne organizacije. Veliko strokovnega dela, aktivnosti in kreativnosti je pokazala na področju uveljavljanja dohodkovnih odnosov med svojo temeljno organizacijo in ostalimi temeljnimi organizacijami v Aeru. V okviru delovne organizacije aktivno sodeluje v komisije za dohodkovne odnose in komisiji za razvoj. V temeljni organizaciji veliko pomaga prostovoljnemu industrijskemu gasilskemu društvu kot blagajnik, sodeluje pa tudi v raznih občasnih komisijah, ki jih imenuje direktor oziroma delavski svet. Tako sodeluje z investicijsko grupo za rekonstrukcijo obrata celuloze, družbenopolitično aktivna je tudi v Krajevni skupnosti Medvode, kjer je predsednica sveta krajevne skupnosti in sodeluje v komisijah krajevne skupnosti. V pretekli mandatni dobi je bila delegatka Samoupravne stanovanjske skupnosti občine Ljubljana-Šiška, kjer je aktivno sodelovala tudi kot članica komisije za novogradnjo. Bila je tudi delegatka Samoupravne stanovanjske skupnosti v kreditnem odboru Ljubljanske banke, v krajevni skupnosti Med-

vode pa vodja delegacije za Samoupravno stanovanjsko skupnost. Ravno tako je v preteklosti sodelovala kot članica delavskega sveta in komisij na ravni temeljne organizacije, delovne organizacije in SOZD GLG. Je članica Zveze komunistov. Sodeluje pa tudi v Zvezi knjigovodskih delavcev. V temeljni organizaciji ima med delavci kot strokovna in družbenopolitična delavka velik ugled in zaupanje. Je članica kolegija — strokovno posvetovalnega organa, kjer s svojim strokovnim delom veliko prispeva k uspešnemu poslovanju naše temeljne organizacije.

SREBRNI ZNAK AERA IN PRIZNANJE S POSVETILOM ZA IZREDNO DELOVNO USPEŠNOST PRI OPRAVLJANJU DELOVNIH DOLŽNOSTI IN TOVARIŠKI ODNOS DO SODELAVCEV

Anton TOMAŽIČ, rojen 31. decembra 1929, v Celju, skladiščnik za izvoz v TOZD Trženje.

Utemeljitev:

Tovariš Anton Tomažič se je v AERU zaposlil leta 1950 kot skla-

diščni delavec in je v tem času opravljal domala vsa dela v enoti skladišče gotovih izdelkov. Opravljal je dela komisionarja, pomočnika skladiščnika, skladiščnika, eno leto pa je uspešno nadomeščal vodjo enote.

Tovariš Tomažič je tudi prvi organizator dela skladiščenja za izvoz, katera uspešno opravlja še danes, pred tem pa je bil zadolžen za organizacijo skladiščenja za zastopstvo. Vsa naložena dela je v svoji dolgoletni praksi opravljal vestno in z veliko mero pozitivnega odnosa do dela. Sicer skromen, je imel pri opravljanju del vedno velike uspehe, zato je spoštovan pri sodelavcih v skupini in tudi v temeljni organizaciji.

Vsa leta se je vključeval tudi v delo samoupravnih organov in družbenopolitičnih organizacij v AERU. Bil je član upravnega odbora, delavskega sveta delovne organizacije, komisije samoupravne delavske kontrole, odbora za kadre in družbeni standard, dva mandata je član delegacije zbora združenega dela in član komisije za organizacijo in nagrajevanje

TOZD, sicer ni opravljal funkcije predsednika, vendar je vse zadolžitve opravljal vestno in temeljito.

Prav tako se je aktiviral pri delu organov v krajevni skupnosti, kjer je deloval pri socialistični zvezi delovnega ljudstva in bil poverjenik rdečega križa.

Tovariša Tomažiča odlikujejo izredna delovna uspešnost, prizadevnost in tovariški odnos do sodelavcev in sodi med tiste delavce, ki imajo najdaljšo delovno dobo v temeljni organizaciji.

Samoupravna delovna skupina enote skladišča gotovih izdelkov meni, da je tovariš Tomažič eden tistih delavcev, ki je vzor dobrega sodelavca, zato predlaga, da se mu podeli tudi moralno priznanje.

ZLATI ZNAK AERA IN PRIZNANJE S POSVETILOM ZA IZREDNO DELOVNO USPEŠNOST, PRIZADEVNOST IN USTVARJALNOST TER ZA VELIK PRISPEVEK PRI RAZVIJANJU SAMOUPRAVLJANJA

Jelisaveta PODGORNİK, rojena 29. junija 1938, v Bijeljini, direktorica temeljne organizacije Kemija Šempeter.

Utemeljitev:

Tovarišica Lela Podgornik se je zaposlila v temeljni organizaciji Kemija Šempeter leta 1966 kot vodja kontrole kakovosti. Leta 1974 pa je prevzela odgovorno nalogo direktorja temeljne organizacije. Pri opravljanju del in nalog si maksimalno prizadeva za uspešnost temeljne organizacije,

posebno še pri njegovem razvoju. Nudi vso pomoč pri razvijanju samoupravljanja in delegatskih odnosov v temeljni organizaciji. Je vsestransko družbeno aktivna, tako v temeljni organizaciji kot v širši družbeni skupnosti. V preteklem štiriletнем mandatnem obdobju je opravljala pomembne funkcije kot:

— predsednica Samoupravne interesne skupnosti za vzgojo in izobraževanje občine Žalec, članica komisije za vzgojo in izobraževanje, kulturo in telesno kulturo pri občinski konferenci Zveze komunistov Slovenije Žalec, članica občinske konference Zveze komunistov Žalec, delegatka Samoupravne interesne skupnosti za vzgojo in izobraževanje pri Krajevni skupnosti Prebold, članica odbora podpisnikov družbenega dogovora o financiranju komunalne dejavnosti pri Izvršnem svetu Skupščine občine Žalec, delegatka Občinske konference socialistične zveze delovnega ljudstva Žalec, članica komisije za pripravo programa stanovanjske graditve pri Samoupravni stanovanjski skupnosti Žalec, članica odbora za kadrovske zadeve pri Izvršnem svetu Skupščine občine Žalec, članica štaba aktivistov za izvedbo IV. referenduma in članica komisije za spremljanje izvajanja zakona o združenem delu.

Tovarišica Podgornikova je član zveze komunistov. Kot vsa pretekla leta še danes opravlja vestno in natančno vse naloge, ki jih od nje terja avantgardna organizacija Zveze komunistov.

Našim odlikovancem in dobitnikom priznanj iskreno čestitamo!

V kulturnem delu slavnostne seje sta se predstavila gledališka igralca Anica Kumrova in Bogomir Veras, zapel pa je tudi mešani pevski zbor naše delovne organizacije.

SLAVNOSTNE SEJE DELAVSKIH SVETOV TOZD IN DSSS

Na slavnostnih sejah delavske-
skih svetov temeljnih proizvod-
nih organizacij in delovne skup-
nosti skupnih služb smo obeleži-
li pomen obletnice ustanovitve
prvega delavskega sveta v naši
delovni organizaciji in uspehov
na področju samoupravljanja.

Posebna pozornost je bila na-
menjena našim delovnim jubilan-
tom, ki so letos izpolnili deset,
dvajset in trideset let aktivnega
dela.

Vsem jubilentom pristrčne če-
stitke!

Čestitke jubilentom v TOZD Grafika

ŠAHOVSKI TURNIR

V Kocenovi ulici je bil popoldne
odigran hitropotezni turnir. Ško-
da, da se ga je udeležilo le sedem
igralcev. Po prijavah smo namreč
pričakovali precej več naših šahi-
stov.

Letos je prvo mesto in pokal o-
svojil Janko Vošnjak, drugi je bil
Marjan Špiljar, tretje mesto pa
sta si delila Alojz Šmid in Rado
Faktor.

Z istim številom točk so se na
preostala mesta razvrstili Alojz
Urh, Danilo Bregar in Jure Pre-
zelj.

Rado Faktor

SREČANJE UPOKOJENCEV DO AERO

Sredino jutro je potekalo v znamenju srečanja upokoјencev naše delovne organizacije.

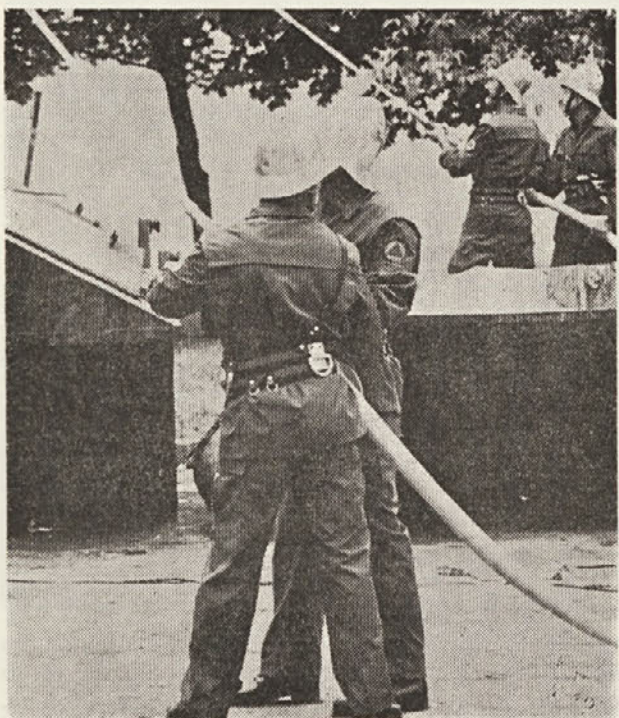
Kar 115 naših nekdanjih sode-

lavcev se je udeležilo izleta, ki je letos vodil v Prekmurje.

Med prijetnim srečanjem in obujanjem spominov so si ogleda-

li kulturno-zgodovinske znamenitosti in pomnike NOB v prelepem severovzhodnem predelu naše republike.

GASILCI SO SE IZKAZALI

Točno ob 13. uri je bil v celjski Kemiji sprožen alarm. Zago-relo naj bi skladišče gotovih izdelkov.

Pričela se je vaja in prikaz pripravljenosti gasilskih enot temeljnih organizacij AERA in celjske poklicne gasilske brigade.

Gasilci so predstavili in izvedli več vrst ter načinov gašenja s sodobnimi sredstvi, posebej pa velja poudariti njihovo skrbno pripravljenost.

KRVODAJALSKA AKCIJA

Aktiv krvodajalcev v naši delovni organizaciji je v dopoldanskih urah pripravil akcijo darovanja krvi na Transfuzijski postaji v celjski bolnišnici.

Akcije se je udeležilo deset naših sodelavcev.

TRADICIONALNO SREČANJE NOGOMETAŠEV

Na igrišču Olimpa je bila popoldne odigrana zanimiva nogometna tekma med debelimi in suhimi.

Pred tekmo je bilo obvezno tehtanje, ki je pokazalo, da je moštvo suhih oškodovano za 309 kilogramov. Zato so nekaj časa i-

Moštvo suhih je nastopilo v postavi: Ernest Sevšek, Marjan Jenšterle, Miljenko Brajkovič, Lojze Kroflič, Marjan Gombač, Bejtuš Ljutoli, Igor Nunčič, Danilo Herman, Andrej Bajec, Emil Jager, Boro Belcer in Oto Gregel. Skupna teža: 933 kilogramov.

Moštvo debelih: Egon Pirš, Roman Zupanc, Bojan Ošljak, Mičo Rakita, Jože Slamnik, Rudi Stopar, Branko Rezar, Franc Rojc, Rado Faktor, Emil Petek, Boris Palir, Polde Suholežnik in Pavel Kolenc. Skupna teža: 1.242 kilogramov.

grali z igralcem več.

Sodnik srečanja je bil Drago Lipovšek, ki je bil s 83. kilogrami naklonjen obema moštvoma.

Rezultat srečanja med debelimi in suhimi pa se je gibal takole:

1 : 0 — Pirš, 1 : 1 — Petek (avtogol), 2 : 1 — Palir (enajstmetrovka), 2 : 2 — Brajkovič, 3 : 2 — Nunčič, 3 : 3 — Stopar, 4 : 3 — Palir, 4 : 4 — Jager, 5 : 4 — Suholežnik, 5 : 5 — Brajkovič, 6 : 5 — Gombač, 6 : 6 — Suholežnik.

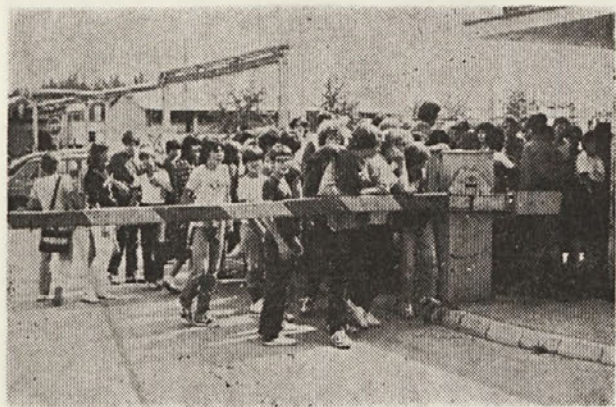
Po neodločenem izidu so se izvajale enajstmetrovke do končne odločitve. Uspešnejši so bili suhi, z rezultatom 6 : 5.

Končni rezultat je bil 12 : 11 za ekipo suhih.

Peter Svet

OBISKI OBČANOV

Od 8. do 18. ure so bila vrata naših proizvodnih prostorov na I-pavčevi ulici, v Šempetru, Loki pri Žusmu in Medvodah odprta za ogled vsem, ki so želeli neposredno spoznati delo in utrip našega kolektiva.

V obratu samokopirnega papirja smo »ujeli« skupino učencev osnovne šole I. celjske čete, ki si je z zanimanjem ogledovala proizvodnjo v celjski Kemiji.

RAZSTAVA PROIZVODNIH DOSEŽKOV DO AERO — TOZD GRAFIKA

Posebna pozornost v TEDNU AERA je namenjena predstavitvi proizvodnih dosežkov naših temeljnih organizacij, pa tudi delovne organizacije kot celote.

Letos je bila razstava v Muzeju revolucije v Celju posvečena naši Grafiki, ki je slavila pomembno delovno zmago.

Predsednik delavskega sveta TOZD Grafika, Avgust Maček, je na otvoritvi dejal:

Osrednji dogodek v letošnjem, že tradicionalnem TEDNU AERA, je otvoritev novih poslovnih in proizvodnih prostorov TOZD Grafika. Ob tem, za celjsko grafiko nadvse pomembnem dogodku, nas je vodila želja, da z našo razstavo širši javnosti vsaj delno predstavimo rast in razvoj tiskarsko-grafične dejavnosti na celjskem področju.

Pesem, tisk, beseda
pot ima prosto —
prosta je vsa veda
in umetnost z njo ...

Tako govori, tako poje grafično geslo, ki že mnoga desetletja daje vsebino celovitemu grafičnemu življu — želji za strokovni napredek in zastavljene cilje in tako prispeva velik delež pri razvoju in blaginji človeštva.

To misel izraža tudi citat, ki je nastal na eni od manifestacij grafične dejavnosti:

Vse postave, ki so prave,
tiskajo se na papir —
da bi med nami vladal mir!

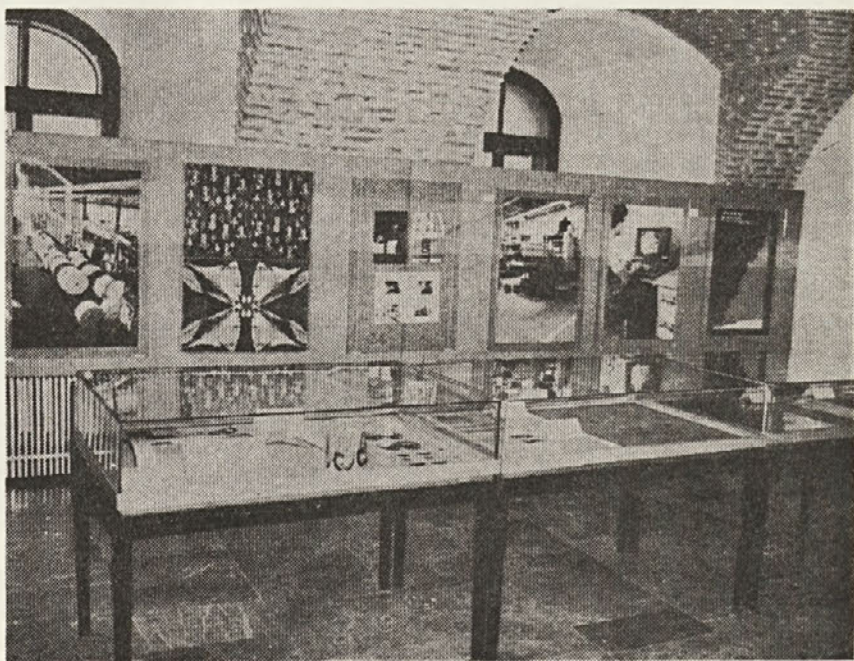
Tiskarska črka — grafična tipa je živela, živi in bo živela z narodom, ki jo zna ohranjati, negovati in ceniti. Vedno bo imela svojo vrednost, svoj položaj, svoje poslanstvo v izobraževanju in v kulturni rasti svoje dobe.

V temačnih, grozljivih dnevih vojne je ta črka pisala najbolj temne strani zgodovine narodov

in prav svetlo je zasijala, ko je objavljala svobodo.

Čeprav danes spreminja svojo tehnološko obliko, ko iz nekaj stoletne svinčene črke — tipe, prehaja v dobi računalništva in elektronike v fotokemični postopek, ima in bo imela svojo moč, svojo veljavo.

Danes doživlja mnoge tehnološke preobrazbe, se prilagaja, si utira pot v svetu vse večjih dosežkov moderne dobe in si prizadeva zagotoviti svoj obstoj.

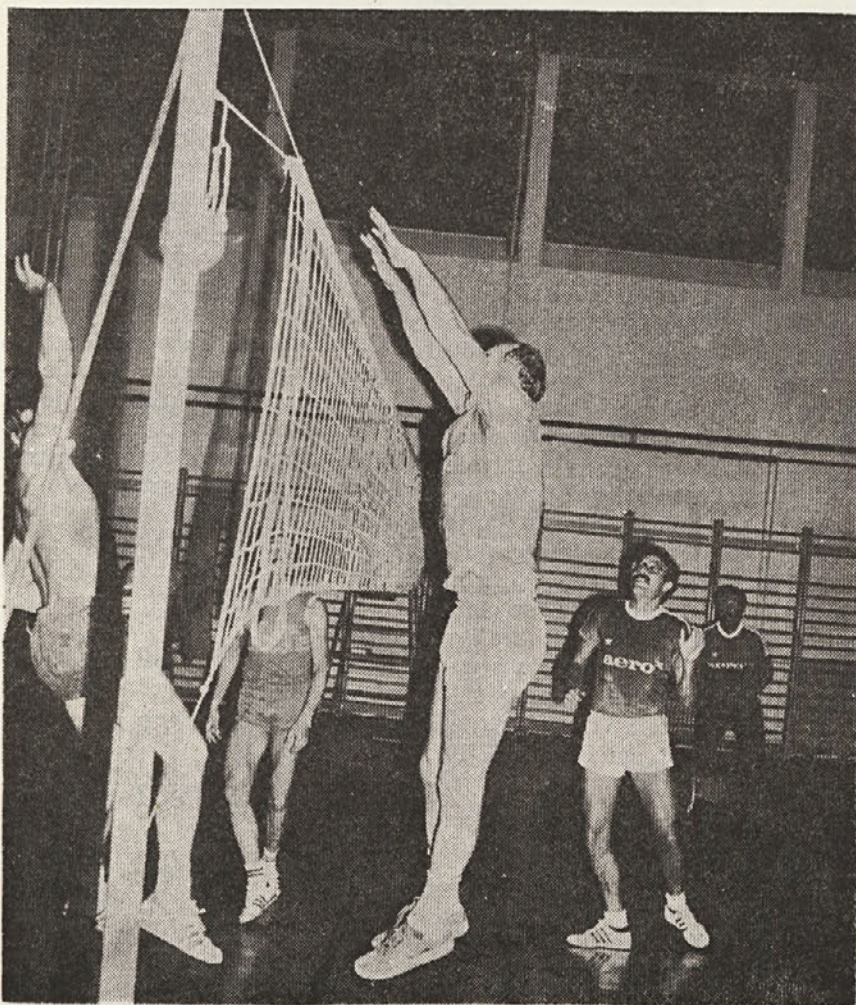

Z našo razstavo želimo javnosti bežno prikazati drobce poti celjske grafične preteklosti. Želimo predstaviti tudi današnjo podobo organizacijsko povezane grafične proizvodnje. Želimo prikazati naše grafične izdelke, prilagojene današnjim zahtevam in v standardih, ki jih uporablja sedanja avtomatska proizvodnja.

Med številnimi gosti in predstavniki naše delovne organizacije se je svečane otvoritve udeležil tudi predsednik Izvršnega sveta Skupščine občine Celje, Zvone Hudej.

ODBOJKARSKA SREČANJA

Na osnovni šoli Slavko Šlander so bila popoldne odigrana prijateljska odbojkarška srečanja ženskih in moških ekip.

Prvo tekmo so odigrale predstavnice osnovne šole Slavko Šlander in naše delovne organizacije.

Rezultat srečanja je bil 2 : 0 za naše nasprotnice.

Za ekipo AERA so nastopile: Tatjana Počivavšek, Jožica Bordon, Janja Završnik, Marina Jezernik, Vera Radič, Bernarda Kramer in Silva Zapušek.

Več uspeha so imeli naši moški predstavniki, ki so premagali odbojkarško ekipo Klime z 2 : 0.

Moška ekipa je igrala v postavi: Drago Bizjak, Franc Kovačič, Lojze Urh, Miljenko Brajkovič, Stane Smrečnik, Marko Rupnik in Janez Vučer.

Peter Svet

TEDEN AERA '82

TEDEN AERA '82

TEDEN AERA '82

TEDEN AERA '82

TEDEN AERA '82

PLANINSKI POHOD NA ŠMOHOR

Letošnji TEDEN AERA se je pričel s pohodom planincev in delavcev AERA na Šmohor.

Zbor ljubiteljev gora in izletov v naravo je bil pred našo novo Grafiko. Avtobus je udeležence pohoda odpeljal do viadukta v Tremarjih, kjer je bil pričetek poti — planinci so izbrali klasično pot — na Šmohor.

Po dveurni hoji so se pohodniki zbrali pri planinski koči na Šmohorju. Dan je bil čudovit, pa tudi dobre volje in prijetnega razpoloženja je bilo obilo. Prijetno presenečenje ob prihodu do kočje je bila naša planinska kuhinja, ki je postregla z dobriimi, toplimi jedmi in prigrizki.

Za popestritev planinskega piknika so naši planinski vodniki pripravili zanimivo in razvedrilno TRIM tekmovanje, ki je razgibalo pohodnike.

Zbrale so se ekipe za tekmovanje, vsaka pa je imela pet članov. Vsak član ekipe je moral opraviti pod dve nalogi, po uspešnem zaključku pa je moral preteči še pot do svoje ekipe in po štafetnem sistemu predati igro svoje-

mu sotekmovalcu. Poleg zahteve za pravilno izvedeno nalogo se je meril tudi čas.

Prva naloga je bila veleslalom oz. tek med palicami. V drugi nalogi so tekmovalci morali z žogo zbiti lutko, kar seveda ni bilo najlažje. Naslednja igra je bilo metanje predmetov v označeni krog. Precej zabave je bilo pri teku v vrečah, ki zahteva precej spretnosti, le-to pa so poudarjale tudi naslednje naloge: metanje obročev na palico, sestavljanje napisa TRIM iz lesenih predmetov in priprava tabornega ognja. Da je žoga res okrogla, so spoznali tekmovalci, ki so morali s hrbtom obrnjeni proti голу s peto streljati in zadeti. V zadnji nalogi pa so morali »trimaši« plezati skozi obroč, steči do mize in popiti Oro.

Tudi navijačev ni manjkalo, za vedro razpoloženje pa je ves čas, vse do večera, skrbel harmonikar Rajko. Za zabavo so se planinci pomerili še v tekmovanju v vrtenju hulahop obroča, vmes pa tudi zaplesali in zapeli.

Se enkrat se je izkazala planinska kuhinja, ki je popoldne napekla skoraj cel zaboj krompirja.

Proti večeru je planince pričakal avtobus na jasi pod kočjo in jih odpeljal domov.

Organizatorji in udeleženci so bili enotnega mnenja: bilo je izredno lepo in veselo, škoda je le, da je veliko delavcev, ki se vabilu planincev niso odzvali, zamudilo tako prijetno srečanje.

TEDEN AERA '82

TEDEN AERA '82

TEDEN AERA '82

TEDEN AERA '82

TEDEN AERA '82

RAZSTAVA

V okviru prireditev ob TEDNU AERA je komisija za kulturno dejavnost organizirala razstavo likovnih del likovnih amaterjev, delavcev naše delovne organizacije, v jedilnici novega obrata družbene prehrane. Razstava je bila hkrati izborna za osrednjo razstavo, ki bo v Likovnem salonu v Celju. Na tej razstavi bodo v začetku oktobra predstavili

svoja dela najboljši likovniki-amaterji iz celjskih delovnih organizacij. Organizator osrednje razstave je Konferenca OOZS Aero skupaj z občinskim sindikalnim svetom. Razstava v Likovnem salonu bo organizirana v počastitev X. kongresa ZSS in IX. kongresa ZSJ.

Na razstavi ob Tednu Aera so svoja dela razstavljali: Vinko

Mauh, Jurij Godec, Alojz Pongrašič, Vera Radič, Milena Mastnak, Cvetka Ramšak, Marko Ramšak in Miran Dobovišek.

Komisija za izbor likovnih del, ki bodo razstavljena v Likovnem salonu v Celju (sestavljali so jo predstavniki Likovnega salona, Društva likovnih amaterjev in Sveta za kulturo pri občinskem sindikalnem svetu), je izbrala dela: Alojza Pongrašiča, Jurija Godca, Vere Radič in Vinka Mauha.

Našim likovnim ustvarjalcem čestitamo, vas pa vabimo, da si ogledate razstavo v Likovnem salonu.

Dora Rovere

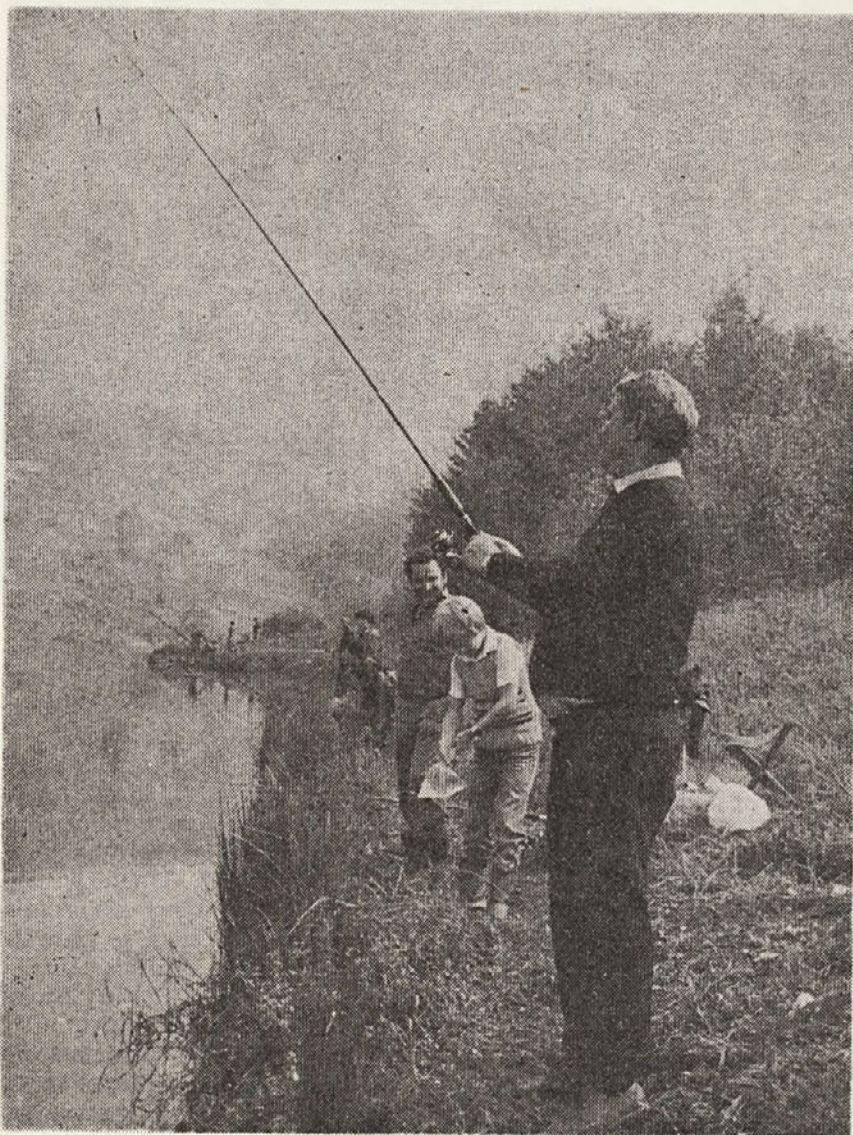
Dopisujte

---

v naše glasilo

Na letošnjem, že enajstem tekmovanju za lovoriko — Prvi trnek AERA — se je srečalo dvajset naših ribičev. Tekmovanje je potekalo v prijetnem in mirnem okolju Slivniškega jezera.

Prehodni pokal je med posamezniki osvojil Emil Petek, z največjo in najtežjo ribo, pred Gustijem Mačkom in Marjanom Pozničem.

Rezultati tehtanja:

1. Emil Petek — krap 1.260 gramov,
2. Gusti Maček — krap 995 gramov,
3. Marjan Poznič — krap 970 gramov,
4. Božo Cizej — krap 870 gramov,
5. Jože Kostanjšek — krap 840 gramov.

Lovsko srečo je imelo dvanajst naših ribičev.

Ekipno je zmagalo moštvo Grafike pred Kemijo Sempeter I., Kemijo Sempeter III, Vzdrževanjem in Kemijo Sempeter II.

Peter Svet

PREBERITE, NE BO VAM ŽAL

V počitniških dneh so bile police, na katerih so knjige novejših izdaj, prazne. Sicer pa so bralci prebrali tudi starejša dela, tako da se je do knjige po okusu dalo priti le s pomočjo knjižničark. Zanje je to verjetno spodbudno, za bralce pa najbrž malo manj.

Letos so izšle zbrane pesmi MARKA PAVČKA v drobni knjižici, ki je izšla po pesnikovi smrti. V svojih delih ni želel stopati po isti poti kot njegov slavni oče, vendar mu to tudi ni bilo potrebno. V svojih pesmih razmišlja o življenju, trajanju letoga, o minljivosti in smrti. Zato ni čudno, da je svoji zbirki dal naslov Z VSAKO PESMIJO ME JE MANJ.

Ljubitelji tovrstne literature bodo gotovo navdušeni, čeprav ob njegovih pesmih ne moremo mimo razmišljanja o življenju, o življenjih in o naših odnosih v njih oz. v njem, o smislu in nesmislu naših postopkov in odločitev.

Tisti, ki se navdušujete nad napetimi, pustolovsko obarvanimi deli, preberite knjigo PIERRA REYA — NORO POLETJE, ki je izšla lani pri Pomurski založbi.

Zgodba je fantastična, kajti noro in na videz nemogoče je, da se na tekočem računu mladega uslužbenca, ki je brez službe, na vsem lepem znajde milijon in več dolarjev. Toda, ko se to

vendarle zgodi, postane mogoče vse. Vsaj za Alana, osrednjo osebo tega romana. Računalnik ga čez noč naredi za milijonarja. Kaj storiti? Steči v podjetje, iz katerega so ga vrgli in jim povedati, da so mu nakazali stokrat višjo odpravnino? Ali se jim maščevati? Izginiti, se pogrezniti v zemljo? Izkoristiti priložnost in iz enega milijona čimprej narediti dva, potem pa prvega vrniti?

Možnosti je veliko. Alan se odloči za počitnice na Azurni obali, kamor je odpotoval direktor njegovega bivšega podjetja... Že pred odhodom v potovalni agenciji ostrmi, kaj vse je mogoče kupiti, če imaš le dovolj pod palcem. V Cannesu se znajde v družbi milijonarjev in njihovih spremljevalcev. To je svet bogastva. Nič čudnega, da se fant ne znajde in da kar mimogrede, z neko žensko seveda, zapravi vse, kar mu je tako nepričakovano namenila sreča. Nato samo še čaka, kdaj bodo odkrili napako in ga spravili v ječo. Vendar bi bilo to preveč enostavno. Prvega nemogočemu naključju se pridruži še drugo, temu tretje...

Alan se spremeni v lutko. Ne samo lutko resničnih bogatašev, ki ga poskušajo uporabljati za »slamnatega moža«, temveč tudi lutko nenasitnih nimfomank. Treba je priznati, da zlepa nismo brali tako napete zgodbe, saj nas pisatelj ne izpusti, dokler ne od-

ložimo knjige z ugotovitvijo, da je plehka. Vendar so takšni ljudje, ne knjiga. Kdor bere kritično, med dogajanjem začuti nemalo črnega humorja in pikrega posmeha. Skratka, od prve do zadnje strani razburljivo, z dogajanjem nabito branje, vredno avtorja, ki se je svojim bralcem prijeljubil že z GRKOM in OPERACIJO OUT.

V drobni knjižici avtorja PASCALA LAINEA, ki je izšla pri Prešernovi družbi, z naslovom ČIPKARICA, sledimo usodi mladega dekleta, ki pride z dežele v mesto, kjer spozna študenta, s katerim se vzljubita in zaživita skupno življenje. Vendar se on nekega dne odloči, da jo zapusti in dekleta ta resnica tako pretrese, da zboli in mora na zdravljenje v psihiatrično bolnišnico. Fant jo je imel za neuko in brezčutno dekle in jo je zapustil. Vendar se ni zavedal, kaj je s to krivico prizadejal njeni nežni in čustveni biti. Ko se zave, kaj je storil, obiše deklico v bolnišnici in šele takrat uvidi, da je s svojim ravnanjem uničil človeško dušo. Skuša se tolažiti, da so k temu pripomogli tudi drugi, vendar v dnu zavesti ve, da je to storil samo on. Po tem literarnem delu so posneli tudi film, ki je prejel mnogo priznanj.

Dora Rovere

L I T E R A R N I U T R I N K I

PUSTOTA

Počasi se je vzpenjal po vijugasti poti v hrib. Zdela se mu je, da poti ni in ni konca, čeprav je vedel, da bo takoj za hrastovim gozdičem zagledal v hribu znano vas. Zato je pospešil korak, da bi čim prej prišel do točke, s katere se bo lahko zazrl navzgor proti vasi in navzdol v dolino. Težko je dihal in srce mu je razbijalo v prsih, kot da tam ni dovolj prostora zanj. Pogledal je navzdol in navzgor in po telesu mu je zaplaval zadovoljstva. Skoraj srečen je bil, ko je s pogledom objemal vas nad gozdom in trg pod hribom. Čudno, lep sončen dan pričara lepoto celo tam, kjer je sicer ne opaziš. Tako lep se mu je zazdel trg v dolini. Šola, trgovina, delavnica in hiše v polkrogu so dajale vtis, kot da varujejo druga drugo. Cerkev, lepa stara zgradba, je stala malo stran od te gneče. Za cerkvijo je bilo tudi pokopališče. Majhno, nič bahavo, pa vendar lepo. Tam počivajo njegovi najbližji.

Sam sebi se je nasmehnil. Ali ne gleda teh krajev polepšano, zato ker mu je tod potekala mladost? Morda. Saj drugače se ne bi odpravil na to pot. Ostal bi doma v svoji lepi, udobni hiši, ob skrbni ženi in otrocih.

Vendar mora v svoj stari dom. Klicala ga je nečakinja, ki tam živi sama. Potrebuje njegovo pomoč. Najprej ni vedel, kaj bi lahko on storil zanjo. Potem pa se je spomnil na to, da je pokojnemu bratu obljubil, da bo poskrbel za njegove otroke, če bo on odšel prvi. Sicer so bili vsi trije pridni in nikoli ni bilo težav z njimi. Zato ga je toliko bolj čudilo pismo, ki mu ga je poslala Polona. Bilo je žalostno, zbegano, prestrašeno. Zbal se je zanjo. Bal se je tudi, da ji morda ne bo znal pomagati iz zagate. A poskusiti mora, to je njegova dolžnost. Ostalo bo pokazal čas. Čas mnoge

rane celi in mnogo problemov reši, pa bo morda rešil tudi njene.

Zakoračil je dalje v hrib. Zdaj se mu pot ni zdela več težka in utrudljiva, saj do cilja ni bilo več daleč. Sicer bi lahko prišel do vasi tudi z avtom po makadamski cesti, ki so jo zgradili vaščani sami. Vendar tega ni hotel. Hotel je potovati tako kot nekoč, ko je bil še bosonog fantič. Želel si je vso pot doživeti še enkrat. Prepričati se, če jo kljub letom še zmore. Prispel je do prvih hiš. Ljudje, ki jih je srečeval so mu začudeni odzdravljali, saj ga niso poznali. Tisti redki starejši, s katerimi se je poznal v mladosti, pa so ga pozabili. Ustavil se je pred nekdanjim domom. Vrata so bila odprta, pred hišo pa je vladal red, kot nekoč, ko je tod gospodaril še njegov oče in kasneje brat. Ni stopil v hišo. Zavil je rajši v hlev. Tudi tu je bilo vse tako kot nekoč. Le moderneje opremljen je bil hlev in seveda tudi več glav živine je bilo privezanih k jaslim kot nekoč. Stal je tam in se čudil. Kaj neki bi bilo narobe, saj je na videz vse v redu. Naenkrat ga je obšel tesnoben občutek strahu pred neznanim. Vendar je kljub temu stopil proti hiši. Potrkal je in glasno pozdravil. V kuhinji ni bilo nikogar. Zato je krenil proti veliki kmečki sobi, ki so ji včasih pravili hiša. In tu je našel Polono. Sedela je na klopi ob peči in pletla. Zelo se je razveselila, ko ga je zagledala. Odložila je pletenje in ga objela, kot da bi že dolgo ne videla človeka. Posadila ga je za veliko mizo, mu hitro prinesla malico in pijačo. Potem je sedla k njemu in ga gledala, kako je in pije, s takšno srečo v očeh, kot da bi to po dolgem času gledala prvič. Bal se ji je pogledati v oči. Slutil je, da gre za zelo velik in težak problem. Slutil je, da je Polona zelo osamljena in žalostna. Kdo jo je prizadel ni vedel, vedel pa je, da je bolečina velika in da se ji je globoko zajedla v dušo. Nasmehnil se ji je

in se ji zazrl v oči. Vedel je, da ne more več odlagati namena svojega obiska. Pogladi je Polono po roki in jo tiho vprašal: »Kaj je narobe, mala?« Zmedla se je. Kot da je pozabila na pismo polno tesnobe in žalosti. »Rada bi, da bi se malo sprehajala naokrog, stric. Tu ne morem govoriti. Sram me je govoriti o tem v tej hiši. Tukaj ni nikoli nihče govoril o takšnih stvareh.« Samo pokimal ji je, pa sta šla. Vrat ni zaklenila. Tod še vedno ne zaklepajo vrat, je pomislil. Zavila sta po poti mimo hleva, ki je vodila mimo njiv v gozd. Najprej mu je samo razlagala, kje vse je posejano ali posajeno to in ono.

Ob robu gozda se je ustavila. Obrnila sta se in gledala nazaj proti vaškim hišam. Potem je poiskala podrto drevo, da sta lahko sedla. Nekaj časa je v zadregi molčala, potem pa je začela govoriti s tihim glasom: »Fant imam. Lojz mu je ime. Živi s starši v naši vasi, vendar bo na kmetiji ostal mlajši brat. Rada ga imam, mislim. On pa me ima rad čisto zagotovo. Vsak dan mi pomaga in odkar sem sama, postori večino moških del pri hiši. Njegovega otroka bom dobila. Sicer pa tega še ne vem, če ga bom dobila, če ga sploh hočem imeti. Ne vem. Nekako žalostno je vse v meni. Ničesar si ne želim, za nič mi ni. Včasih sem si želela plesati na vaških veselicah, zadnje leto me tudi to ne veseli več. Polja in travniki se mi ne zdijo več lepi. Ne prevzema me več vonj pokošenega sena in pomladanskih vetrov. Zdi se mi, kakor da je del mene mrtev, kakor da se je vame naselila pušča, takšna, ki je na oni strani potoka. Zakaj je tako z mano? Nihče od naših ni bil tak. Ded je z ljubeznijo delal na naših poljih do pozne starosti, oče je delal na njih do zadnjega, samo meni se je začelo upirati življenje na njih. A tudi življenja drugod si ne želim. Ne bi znala živeti v mestu ali doli v trgu. Bila bi še bolj

žalostna in sama kot tukaj, čeprav sem le redko kdaj zaide kakšen tujec in za vsakega sose da že vnaprej vem, kaj bo povedal.

Ne zameri stric, da sem izbrala tebe, da ti razlagam vse to, vendar se mi zdi, da mi boš ti, ki si študiran in si videl toliko sveta, le vedel svetovati, kam naj krenem in kaj naj storim, da se mi ne bo nekega dne življenje uprlo tako zelo, da bom položila roko nase.«

Nekaj časa ni mogel reči ničesar. Zelo ga je prizadela Polonina pripoved. Spomnil se je časa, ko je začel študirati v Ljubljani, ko je sam doživljal nekaj podobnega. Do nikogar ni mogel nič čutiti, ne veselja ne žalosti, ne sovraštva ne ljubezni. Nesmiselno se mu je zdelo vse, dokler ni srečal Lenke. Ona mu je pomagala iz tega. Zato, ker ga je ljubila mnogo bolj, kot je mogel takrat on ljubiti njo.

Pogledal je Polono in ji to tudi povedal. Molčala sta. »Za življenje in čustva ni zakonov, Polona. Morda bi ti kakšen zdravnik vedel svetovati, verjetno bi te poslal k psihiatru ali kaj podobnega, vendar menim, da si ti drugačna od raznih mestnih damic in da boš zmogla prebroditi to krizo sama, vendar ti bo moral pomagati Lojz, tako kot je meni Lenka. Pomagal pa ti bo lahko le, če boš sama hotela, če mu boš zaupala in verjela vanj. Sicer bova pa o tem govorila pozneje, ko ga bom spoznal. Pa tudi sam se bom večkrat oglasil. Zdaj imam čas, ko sem že skoraj napol upokojen. Doma me pa tudi ne bodo tako zelo pogrešali. Sicer pa, novo življenje, ki klije v tebi, ti bo prineslo mnogo sprememb, o katerih zdaj še nisi začela razmišljati. Verjetno boš o tem lahko začela misliti jutri ali pojutrišnjem.«

Popoldansko sonce je sijalo na vaše hiše. Počasi sta se odpravila proti domu. On malo upognjen, ona visoko vzravnana, on od včeraj, ona za jutri. Vedela sta, da bosta drug drugemu lahko pomagala, če bosta hotela in če bodo hoteli tisti, ki žive z njima. In dobro jima je bilo pri srcu. Pred domačimi vrati ju je čakal Lojz.

UTRINKI

Ne moreš več sanjariti ob luni, verjeti šepetanjem na uho, nič več ni pesmic, ki si jih prepevaš ves dan in šele v sanje utonejo. Vse kar naj bi bilo v prihodnje, zdi se neznano, ni več presenečenj, ni več sanj. In kaj ti je od jutri še ostalo, vprašanje le če ti še sodiš vanj.

— — —

Obrazi so le v nostalgiji še ostali, nasmehi in pokloni pod večer. Če hotel bi verjeti kot ostali, bi moral tja nazaj, v gorski mir.

— — —

Prinesi svoje sanje v moj dom Sani, morda bo tu, kakor pri tebi je toplo. Verjela bom, da je ljubezen palma, in veter v njeni krošnji sanje so.

Dora Rovere

UGIBAJMO!

Ne, to ni nagradna igra in tudi ne kviz. Le kdo bi se lotil kviza, če ni treba! Gre za povsem navadna ugibanja, ki se vsak dan pojavijo pred nami, ugibanja, katerim se ni moč izogniti.

Z ugibanji pričnemo že kar zjutraj. Bo avtobus imel dve minuti ali dvajset minut zamude in še ena varianta: ali bo sploh prišel! Med vožnjo ali na poti na delo ugibamo, kakšne volje bo šef, ki pa potem takoj odputuje, ugibamo, če se bo še našel kakšen okrepcilni »kofetek«. Potem vse dopoldne ugibamo: ali bomo dobili material, ali bo naročnik pogoltnil visoko ceno? Ugibamo,

če bo za malico kotlet ali »oni na tržaški način?« Meteorologi že kar s tradicionalno smolo ugibajo vreme, uvozniki pa največkrat brezuspešno ugibajo, kje vse tičijo devize. Ugibamo, ali bomo kupili žeblice v slaščičarni ali v zelenjavni trgovini. Ugibamo, kdo je zakrivil to ali ono kozlarijo. Ugibamo tedne in leta, ne uganemo nikoli! Ugibamo lahko samo to, kdaj bomo kaj uganili! Pri mesarju kupiš zrezke »ena-a«, potem pa ugibaš, kaj ti je zavil v neprosojni, debeli papir. Zboliš, greš k zdravniku in ugibaš, ali boš prišel na vrsto. Kupiš čevlje in ugibaš, iz kakšne lepenke so podplati.

Vsa ta ugibanja pa imajo tudi svoj čar, saj so včasih presenečenja tolikšna, da kar osupneš! Vračaš se predčasno s potovanja domov in ugibaš, kateri prijatelj bo pri tvoji ženi, potem pa poln presenečenja vidiš, da sploh ni bil tvoj prijatelj, niti ne bežni znanec. Ugibaš, kakšno presenečenje ti pripravljajo sodelavci, ko se vrneš z dopusta, potem pa te čaka samo delo! Vidite, le kdo bi mogel kaj takega uganiti! Doma poln pričakovanja odpiraš poštni predal, pa se ti pokade pod nos položnice za množico raznih odplačil, obrokov in akontacij in opomini za neplačane račune. Sedeš pred televizor, položiš pred sebe vseh pet različnih programov za tisti večer, potem pa gledaš nekaj šestega. In tako so ta naša ugibanja vseskozi brezuspešna. Ko zvečer ležemo v posteljo, ugibamo, ali bomo jutri zdravi ali bolni, potem pa nas doleti najbrž nekaj tretjega...

(Lovro)

SKRB ZA DELOVNEGA ČLOVEKA

Bilo je kakor vse delovne dni. Ura je bila šest in mimo vratarja so se podili še zadnji delavci, ura je žalostno nabijala čas prihoda na kartice. Kakor vsak delovni dan, vendar pa danes le ni bilo tako, kakor vsak delovni dan. Delovna miza Sedmice je ostala prazna in nezasedeni stol je re-

žal v blede steno. Potem se je začelo.

Kje pa je tovariš Sedmica? O-mara je tu, stol je tu, miza je tu in tudi koledar je tu, tovariša Sedmice pa nikjer!

Kaj naj to pomeni?

Loputanje z vrati in presenečeni vzkliki so docela vzvalovili najbližjo delovno okolico tovariša Sedmice. Od ust do ust je šlo Sedmica. Med vrati se je ustavil prvi nadrejeni, držeč v naročju sveženj map in kuvert. Sveženj je zavihnel na delovno mizo tovariša Sedmice, toda sredi kretnje je presenečen obstal. Svojim očem ni mogel verjeti, da vanj strmi prazno sedalo stola tovariša Sedmice.

»Kaj je to, kakšna šala je to?« Medtem se je pri drugih vratih ustavil drugi, ne toliko neposredni nadrejeni. »Čudno, prečudno, le kje bi bil, le kje bi utegnil biti, ta naš tovariš Sedmica.« Vsi so zmajevali z glavami in ugibali. To izginotje Sedmice je bilo nenavadno, še več, bilo je že kar skrivnostno. Kaj takega nihče ni pomnil. Skoraj razočarano so strmeli predse in stiskali v rokah papirje, namenjene tovarišu Sedmici.

»Morda pa se mu je kaj zgodilo?« je tehtno izjavil prvi neposredni. »Tudi kaj takega je mogoče.« Vsi so prikimali, češ, res je, končno bi se tudi Sedmici lahko kaj primerilo. Zdaj vidite, zdaj razumete, kako živa, kako prisotna je skrb za delovnega človeka...

(Lovro)

KANČEK HUMORJA

ODGOVOR REDAKCIJE

Neka ženska revija je prejela pismo naslednje vsebine:

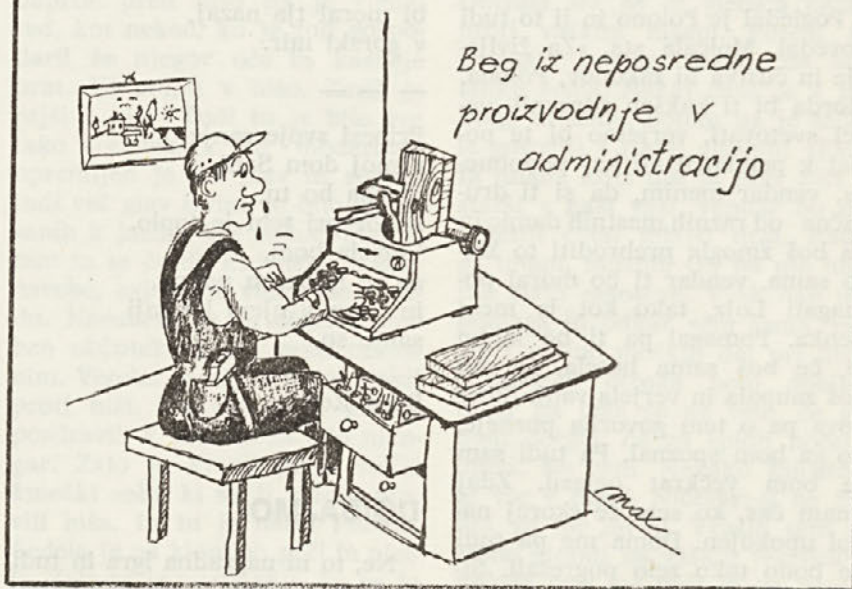
— Imam devetnajst let in sem prejšnjo noč izostala do dveh zjutraj. Mama mi je to zelo zamerila. Prosim povejte mi, če sem s tem zares grešila?

Svetovalec revije je odgovoril:

— Poskusite se spomniti.

100 naš aero

HUMOR — HUMOR — HUMOR — HUMOR — HUMOR

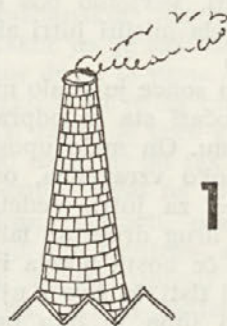
PRAV ZATO

Gospodinja se jezi na vodovodnega inštalaterja.

— Trideset jurjev za deset minut dela! Saj toliko ne zaslužijo niti tisti, ki so študirali!

— Res je, prav zato pa nisem šel študirat!

REBUS

100m²

Rešitev

(plimikar)

452/1982

1119821957,4

COBISS

	VEJA LIKOVNE UMETNOSTI PLASTIKA	TUJE (IME ZA DUŠIK	PREBIVALEC OKOLICE PTUJA	GLASBENIK Z LAJNO	JEDAČA	PTIČ SEVERNIH NORIJ, NJORKA				
	DELEC TEKOČINE									
	DRŽAVA NA BLIŽNEM VZHODU						IZMEČEK	NAJVEČJE JEZERO V TURČIJI	CEJ DUL TRAV. COETLICA	
	DOBIČEK									
	VARSTVENA LISTINA ZA IZUM					STAR. JUG. MOGOMETAS SREDOZEM. RASTLINA				
	RAJKO RANFL		GOSTINŠKI LOKAL FR. ZGODOVINAR					LEGEND. AM. ATLET (JESSE)	SNILJAN ROZMAN TUBERKULOZA	
	STAR. CEJ ATLET (HIRKO)	PEVKA PINTERIC		GRAFIK. DEBENJAK ARHEOL. ODKRITJE			AFRIŠKI PTIČ - TEKAC SOBNA RASTLINA		HINAVKA	EL. MORSKA RIBA
DOLGO ORIENT. VRHNJE OBLAČILO					UPANJE			HESTO V GORNJI AVSTRALIJI IGRALEC FORD		
PEVKA NEWTON - JOHN				STROKOV. ZA ENERGIJO PEVNICA NEGRJI						
PRVODOKCI IZ SMART. OD PAKI (DRATJE)					TEKSTILNI OBRAT ELEMENT (GNAK AC)					
OZNAKA ZA NEZNANCA	POSODA ZA SHETI PRI PO-METANJU	ZBIRKA STAROISLAN-DSKEGA GLOVSTVA				RAZPORED ŠOLSkih UR	BLIŠC. SIVAJ BR. OTOK VKIKLADH			
NEZNANKA V MATE-MATIKI	SPRENJEVALCI BOGA ERGA	RUS. IDEOLO ANARHIZMA NORVEŠKO OTOCJE						AMERICIJ GROBO ORIENT. SUKNO		UNILA AN. FILM. IGRALKA (NATHALIE)
VELBLOD				VRSTA PRICESKE KONPLI-KACIJA					EDGAR WALLACE POBIRALEC NAROCNINE	
	HERCE-GONEC		PEVKA KUNC					PIŠARNA OJIDIPOVA MATI IN ŽENA		
	TONE FORNEZZI		TUJE IME ZA JANEZ				KERSNIK ROHUN. DENARNA ENOTA			
	STAR. JAP. DRŽAVNIK (HIROBUKI) ENEJ		HALA FLAVTA PEVKA PRODNIK					KOPALNA BANJA TRINITRO TOLUOL		
ČLOVEKI KI KOGA REŠI					VERSKA LOČINA					JEZERO MED ZDA IN KANADO ZOLAJEV ROMAN
IGRALKA MARGRET		NAZIV EVROPSKI VELETOK			LIONEL HAMPTON	DOLGOREPA PAPIGA	UTEMELJ. JAZZENI-ZMA RIBISKA MREZA			
OMRKA IZRAEL. DRŽAVNICA (GOLDA)			KNJIGA ZEMLJE-VIDOV KARLOVAC					PTIČJA SAMICA STRONCIJ		
UHAZANE									HESTEC V SEVERNI DALMA-CIJI	
POLOŽAJ TELES A V JOGI					GL. MESTO GANE				IGRALKA GLAZAR	

J. KORENT

Za nagradno križanko št. 3 smo prejeli 139 rešitev. Nagrade je žreb razdelil takole:

1. nagrada (200 din) — Zdenka ŽAGAR — TOZD MEDVODE
2. nagrada (150 din) — Branko JAZBINSEK — TOZD GRAFIKA
3. nagrada (100 din) — Valerija MOHORKO — TOZD KEMIJA CELJE

Izrezek z vpisano rešitvijo nagradne križanke pošljite na naslov: Kadrovski in splošni sektor AERO, Čuprijska 10, Celje.

Na pisemski ovitek napišite: NAGRADNA KRIŽANKA 4.

Pri žrebanju bomo upoštevali pravilne rešitve, ki bodo v našem uredništvu do petka, 8. oktobra 1982.